BISERICA ORTHODOXA ROMANA.

DESBATERILE
S-LUI SINOD
DIN SESIUNEA DE PRIMĂ-VARĂ
ANUL 1890.

Revistă Periodică Eclesiastică.

ANUL AL XIV-lea, No. 4.

IULIE.

BUCUREŞTI.

Tipografia Cărtilor Bisericesci

34. Str. Principatele-Unite, 34.

1890.

SANTUL SINOD

AL SÂNTEI

BISERICI AUTOCEFALE ORTODOXE ROMANE

O

A S

Procesele-Verbale ale Sântuluĭ Sinod.

Sesiunea de primă-vară a anuluĭ 1890.

Ședința din 1 Maiŭ 1890.

Ședința de Primă-vară a a S-tuluĭ Sinod s'a deschis cu solemnitatea obicĭnuită, făcêndu-se maĭ întâiŭ un Te-Deum în biserica catedrală a S-teĭ Mitropoliĭ de către I. P. S. Mitropolit Primat, față fiind P. P. S. S. membri aflațĭ în capitală.

La orele 10 s'a făcut sânțirea apeĭ de către P. S. Inocentie Ploeșténu după care D-l. Ministru adinterim la Culte citește Mesagiul Regal No. 1483 pentru deschiderea sesiuneĭ de Primă-vară a S-luĭ Sinod.

I. P. S. Mitropolit Primat: P. P. S. S-lor, Eŭ declar deschisă sesiunea de Primă-vară a S-tuluĭ Sinod.

Se face apelul nominal de către P. S. Gherasim Piteșténu unul din secretariĭ biurouluĭ, și rĕspund presențĭ 15 P. P. S. S. Membri fiind absent I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: P. P. S. S-lor, fiind în numĕrul cerut de regulament, putem procede la constituirea biurouluĭ, maĭ înainte însĕ de a procede la acéstă constituire, eŭ sunt de socotință să se dea citire sumaruluĭ ultimeĭ ședințe a sesiuneĭ de astă-Tómnă a S-tuluĭ Sinod.

— S. Sinod aprobă.

P. S. Gherasim Piteșténu citește sumarul ultimeĭ ședințe

a sesiuneĭ de astă-Tómnă a anuluĭ 1889, a S-luĭ Sinod.

I. P. S. Mitropolit Primat: Necerênd nimenĭ cuvêntul se pune la vot sumarul ultimeĭ şedinţe a sesiuneĭ de Tómnă a S-luĭ Sinod.

— Se aprobă.

I. P. S. Mitropolit Primat: Acum să procedăm la alegerea secretarilor. Bine-voiţĭ a Vĕ consulta şi a decide asupra P. P. S. S-lor carĭ aŭ să fie aleşĭ ca secretarĭ, conform regulamentuluĭ.

P. S. Inocentie Ploeştênu: Noĭ am dori ca să fie tot P. P. S. S. carĭ aŭ fost şi în sesiunea trecută.

P. S. Calistrat Bêrladênu: Eŭ cred ca este maĭ bine să se procédă conform cu regulamentul.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Eŭ mĕ unesc cu propunerea P. S. Inocentie Ploeştênu rugând pe S. Sinod, ca, pe de o parte să alegem prin aclamare pe foştiĭ secretarĭ, ĭar pe de alta să stăruim pe lângă P. P. S. S. Lor, de a maĭ duce acéstă însărcinare cu aceĭaşĭ bună-voinţă, cu care a dus'o şi în sesiunea trecută.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Eu cred că este maĭ bine să ne conformăm regulamentuluĭ. In regulament nu se prevede prin aclamare, ci prin vot. Prin urmare vĕ rog să fim cu toţiĭ de acord pentru a ne conforma regulamentuluĭ.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-Jos: Vĕ rog să puneţĭ la vot propunerea P. S. Archiereŭ Locotenent al St. Mitropoliĭ de Bucureştĭ Inocentie Ploeştênu.

I. P. S. Mitropolit Primat: Eŭ cred că trebue să punem la vot propunerea P. S. Episcop al Argeşuluĭ ca cea maĭ depărtată.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Eŭ cred că nu maĭ este nevoe de o propunere pentru a se pune la vot, când regulamentul în acéstă privinţă este destul de precis.

Prin urmare întreb: Când regulamentul este destul de precis în acéstă privinţă maĭ este nevoe de vre o propunere?

I. P. S. Mitropolit Primat: In adevĕr regulamentul aşa prevede; însĕ s'a făcut un precedent în acéstă privinţa, căcĭ de maĭ multe orĭ s'a procedat ast-fel.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Tóte aceste precedente le-am depărtat prin votul din sesiunea trecută.

Eŭ vĕ rog să urmăm după regulament.

I. P. S. Mitropolit Primat: Am voit să Vĕ arăt că nu este o derogare de la regulament. Prin urmare pun la vot propunerea P. S. Episcop al Argeşuluĭ ca cea mai depărtată.

— S. Sinod o respinge.

P. S Episcop al Argeşuluĭ: Eŭ am cerut ca sa ne conformăm regulamentuluĭ; şi pentru că propunerea mea a căḑut, de aci înainte să facem alegerea tot prin aclamare; să se ştie însă că regulamentul este înlaturat.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Vĕd că în urma unuĭ vot dat de S. Sinod, prin care s'a respins propunerea P. S. Episcop al Argeşuluĭ, se maĭ deschide discuţiunea asupra aceluĭa'şi lucru. P. S. Sa ḑice, că dacă astă-ḑĭ am aclamat de secretarĭ aĭ biurouluĭ pe foştiĭ secretarĭ, acésta ar fi o derogare de la regulament, şi că dacă am făcut acésta astă-ḑi cu secretariĭ, s'o luăm de normă, tot aşa să facem şi în viitor. Din contră, S. Sinod îşĭ arată cu fermitate dorinţa sa pentru aplicarea regulamentuluĭ şi prin aclamarea aceloraşĭ secretarĭ n'am călcat regulamentul interior al St. Sinod, numaĭ am simplificat procedura alegereĭ. Acésta acum am avut de ḑis.

I. P. S. Mitropolit Primat: Aşa dar după propunerea P. S. Inocentie Ploeştênu şi susţinută şi de P. S. Episcop al Rômniculuĭ, se proclamă ca secretarĭ aĭ biurouluĭ P. P. S. S. Archiereĭ: Calistrat Bêrlădénu şi Gherasim Piteştênu.

P. S. Arhiereŭ Gherasim Piteştênu: Mulţumim I. P. S. Mitropolit Primat şi P. P. S. S-lor Membri aĭ S-tuluĭ Sinod pentru încrederea ce ne-a dat şi cu acéstă ocasiune. Noĭ ne vom sili, pe cât vom putea, de a corespunde la aşteptările S-tuluĭ Sinod, şi a lucra tot cu acelaşĭ zel şi activitate cu care am lucrat până acum.

I. P. S. Mitropolit Primat: Acum Vĕ rog să procedem la alegerea comisiunilor, începênd maĭ întâiŭ cu comisiunea de petiţiunĭ.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Vĕ rog să facem şi pentru comisiunĭ, tot cum am făcut şi pentru secretarĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat. Eŭ vĕ rog să procedăm la alegere conform regulamentuluĭ.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ. Eŭ mĕ unesc cu propune-

rea I. P. S. Vóstre pentru că ea este conform cu legea, de cât prin votul care s'a dat pentru secretarĭ, s'a călcat legea. Tot aşa trebuia să urmăm şi cu secretariĭ, să'ĭ alegem prin vot secret ĭar nu prin aclamare.

— Se procede la alegerea comisiuneĭ de petiţiunĭ prin vot secret.

Votanţĭ 15 Membri.

Majoritate 8.

P. S. Arch Valerian Rômnicénu 14 Voturĭ.
" " " Dositeiŭ Botoşenénu 11 "
" " " Dionisie Craiovénu 8 "
" " " Iónichie Bacaonu 8 "

I. P. S. Mitropolit Primat: Majoritatea cerută de regulament a întrunit'o numaĭ P. P. S. S. Valerian Rômnicénu şi Dositeiŭ Botoşenénu; ĭar între P. P. S. S. Dionisie Craiovénu şi Iónichie Bacaonul, fiind paritate de voturĭ vom procede la o nouă alegere.

— Se procede la alegerea unuĭ al 3-lea membru prin vot secret şi se alege P. S. Ionichie Bacaonul cu 10 voturĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Acum Vĕ rog să procedem la alegerea comisiuneĭ pentru cercetarea socotelelor „Tipografieĭ" şi a Jurnaluluĭ „Biserica Ortodoxă Română", ca până ce ne vom întruni, să aĭbă comisiunea ce lucra. Bine-voiţĭ a Vĕ consulta asupra persónelor ce voiţĭ să alegeţĭ.

P. *S. Valerian Rômnicénu.* Rog pe S. Sinod fiind-că sunt ales în comisiunea de petiţiunĭ, să nu mĕ maĭ alégă şi în altă comisiune, căcĭ atuncĭ nu pot lucra.

I. P. *S. Mitropolitul Primat* : Să-mĭ daţĭ voe să vĕ obiectez. Nimenĭ nu póte pretinde a lepada o sarcină, care 'i se va da de St. Sinod. Aşa dar P. S. Vóstră sunteţĭ datori să primiţĭ orĭ ce va decide St. Sinod. Noĭ nu putem prejudeca lucrurile. Pre cel care-l va alege sórta nu va avea de cât să se supună.

P. P. S. S-lor, Comisiunea care avem s'o alegem acum este pentru cercetarea socotelelor „Tipografieĭ Cărţilor Bisericeştĭ" şi ale Jurnaluluĭ „Biserica Ortodoxă Română". Prin urmare Vĕ rog să procedem la alegerea acesteĭ Comisiunĭ.

— Se procede la alegerea Comisiuneĭ prin vot secret, şi se aleg cu majoritatea cerută de regulament P. S. Episcop al Buzĕuluĭ şi P. S. Arch. Ieremia Gălăţénu.

I. P. S. Mitropolit Primat: N'aŭ întrunit majoritatea cerută de regulament de cât P. S. Episcop al Buzĕuluĭ

şi P. S. Archiereŭ Ieremia Gălăţénu. Prin urmare pentru alegerea celuĭ de al 3-lea membru vom procede la o nouă alegere.

— S. Sinod alege prin aclamare pe P. S. Episcop al Argeşuluĭ.

— *I. P. S. Mitropolit Primat:* Prin urmare Comisiunea se va compune din P. P. S. Episcop al Buzĕuluĭ şi al Argeşuluĭ şi de P. S. Archiereŭ Ieremia Gălăţénu.

— Se comunică de la biuroŭ adresa cu No. 1346, 1347, 1348, 1349, 1352 şi 1353 ale St Mitropoliĭ a Ungro-Vlahieĭ şi cea cu No. 646, tóte relativ la călugăririĭ şi se trimit la Comisiunea de petiţiunĭ.

— Se comunică de la biuroŭ Raportul Comitetuluĭ Jurnaluluĭ „Biserica Ortodoxă Română“ No. 57, cu situaţiunea Jurnaluluĭ, şi se trimite la Comisiunea ad-hoc

— Idem Raportul Direcţiei „Tipografiei Cărţilor Bisericeştĭ“ No. 40 şi se trimite la Comisiunea ad-hoc.

— Se comunică în fine de la biuroŭ petiţiunea Diaconuluĭ Cârlova prin care cere dispensă de preoţie şi se trimite la Comisiunea de petiţiunĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Acum ca să lăsăm timp Comisiunilor să lucreze, eŭ propun să avem şedinţa Vinerĭ 4 ale curenteĭ, orele 9 a. m.

Prin urmare nefiind nimic la ordinea ḑileĭ rîdic şedinţa.

Şedinţa se rîdică şi se anunţă cea viitóre pentru Vinerĭ 4 ale curenteĭ.

† Preşedinte, **Iosif Mitropolit Primat.**

† Secretar, *Gherasim Piteştĕnu.*

Şedinţa din 4 Maiŭ 1890.

—Şedinţa se deschide la orele 9 a. m. sub preşedinţa I. P. S. Mitropolit Primat.

—Se face apelul nominal şi rĕspund presenţĭ 14 P P. S. S. membri, fiind bolnavĭ P. S. Episcop al Romanuluĭ şi al Argeşuluĭ.

P. S. Inocentie Ploeştĕnu: I. P. S-te preşedinte, P. S. Episcop al Romanuluĭ este cam bolnav şi Vĕ rógă să-l scusaţĭ că nu póte veni la şedinţă.

I. P. S. Mitropolit Primat : Sĕ ia act de acésta. Acum fiind în numĕrul cerut de regulament, putem lucra.

—P. S. Gherasim Piteştén u secretar, citeşte sumarul şedinţeĭ precedente şi neluând nimenĭ cuvêntul, se aprobă.

—Se comunică de la biuroŭ telegrama I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ prin care arată că din óre care indisposiţie nu póte veni la St Sinod la timp

I. P. S. Mitropolit Primat : Se ia act de acesta, fiind deja venit I. P. Sânţia Sa.

—Sĕ comunică de la biuroŭ adresa No. . . . a S-teĭ Mitropoliĭ a Ungro-Vlahieĭ relativă la călugărirĭ, şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

—Idem două adrese ale Episcopieĭ de Rômnic relative la călugărirĭ şi se trimit la călugărirĭ şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

—Idem petiţia preotuluĭ Gheorghe Economul de la biserica Zlătarĭ, prin care cere ca manualul sĕŭ de cântărĭ bisericeştĭ puse pe note liniare, să se recomande D-luĭ Ministru al Cultelor ca carte didactică, şi să se recunóscă în programul învĕţământuluĭ Seminariilor şi a Şcólelor normale.

I. P. S. Mitropolit Primat : Nu ştiŭ dacă maĭ este trebuinţă ca acestă carte să maĭ mérgă la comisiunea de petiţiunĭ. Voiŭ să ştiŭ dacă trebue să se recomande D-nuluĭ Ministru saŭ nu. Noĭ nu avem chemarea de a face acésta. De îndată ce noĭ am dat aprobarea nóstră uneĭ cărţĭ didactice fie de musică saŭ de învĕţământ, noĭ nu ne maĭ putem pronunţă a doua óră asupra eĭ, aci se mărgineşte rolul nostru.

A o recomanda D-luĭ Ministru ca să o admită în programul şcólelor ar fi a ne însuşi un drept care nu-l avem. Eŭ dar aşĭ propune dacă credeţĭ, că acéstă petiţie să se pună la dosar şi să se facă cunoscut suplicantuluĭ ca singur să se adreseze la Minister. Primiţĭ propunerea mea ?

Vocĭ : Suntem de acord.

I. P. S. Mitropolit Primat : Aşa dar se va pune la dosar şi se va comunica suplicantuluĭ, spre a se adresa singur D-luĭ Ministru.

— Se comunică de la biuroŭ adresa Episcopieĭ Huşilor, prin care face cunoscut situaţiunea aceleĭ Eparhiĭ relativ la Jurnalul „Biserica Ortodoxă“.

—Se trimite la comisiunea ad-hoc.

—Idem referatul P. S. Episcop al Argeșuluĭ, prin care arată că nu póte lua parte în comisiunea instituită pentru tipicul Arhieraticonuluĭ.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: De când este acel referat?

P. S. Gherasim Piteștenu: De la 29 Noemb. 1889.

I. P. S. Mitropolit Primat: Iată cum stă lucrul în acéstă cestiune: Vě aduceți aminte că în sesiunea trecută s'a ales o comisiune pentru cercetarea tipiculuĭ; din acea comisiune făcea parte și P. S. Episcop al Argeșuluĭ. Imediat dupĕ închiderea sesiuneĭ P. S. Sa a dat acéstă hârtie prin care se scusa că nu póte primi acéstă sarcină; dar când tipicul va veni în discuțiunea S-luĭ Sinod, atuncĭ 'șĭ va arĕta cuvintele P. S. Sale.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos; Să se anexeze la dosarul respectiv.

I. P. S. Mitropolit Primat: Se va anexa dar la dosarul respectiv.

— Se comunică de la biuroŭ douĕ petițiunĭ ale preotuluĭ Brătașanu pe lângă care înainteză cincĭ esemplare din operile S. Sale întitulate: *Istoria Sacră* a *Vechiuluĭ* și *Nouluĭ Testament* și viața D-luĭ nostru *Iisus Christos* și cere aprobarea lor.

I. P. S. Mitropolit Primat: Se vor trimite la comisiunea ad-hoc care se va alege.

—Se comunică de la biuroŭ petiția cucerniculuĭ Preot Ión Constantinescu, pe lângă care înaintéză opera sa Istoria *Nouluĭ Testament* și cere aprobarea eĭ.

—Se trimite la comisiunea ad-hoc.

—Idem petițiunea Domnuluĭ Alexandru Ionescu pe lângă care înaintéză câte un exemplar din Vechiul și Noul Testament făcut pentru clasele primare, și prin care arată că conform cu observațiunile făcute de comisiunea alésă de St. Sinod a rectificat acele părți, tipărind'o din noŭ cu rectificările făcute, și rógă pe St. Sinod a o aproba.

—Se trimite la Comisiunea care se va institui ad-hoc.

—Idem adresa D-luĭ Ministru al Cultelor No.. pe lângă care înaitéză spre cercetare douĕ manuscripte *Testamentul noŭ*; unul al D-luĭ V. Ionescu și altul al D-luĭ I. Popescu institutor, și se trimit la comisiunea ad-hoc.

I. P. S. Mitropolit Primat: Comunicarile s'aŭ terminat. Voițĭ acum să alegem comisiunea care să se ocupe cu cer-

cetarea cărților didactice, saŭ după terminarea lucrărilor ședințeĭ?

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ* : Intre comunicările, ce ni s'aŭ făcut astă-ḑi de biuroŭ, am veḑut, că în acéstă sesiune avem maĭ multe cărțĭ didactice spre cercetare. Opiniunea, nu ḑic admisă, ci carea circulă printre membriĭ St. Sinod, este de a se alege o singură comisiune, care va trebui să cerceteze tóte aceste cărțĭ. Eŭ gândesc, că pentru o singură comisiune tóte aceste lucrărĭ ar fi prea împovĕrătóre, și apoĭ lucrarea acésta, executată de membriĭ aceliașĭ comisiunĭ ar cere și un timp maĭ îndelungat. De aceea eŭ propun, ca să nu să alégă o singură comisiune, ci aceste cărțĭ să se împartă la maĭ mulțĭ membri aĭ S-luĭ Sinod și care tot odată ar forma și maĭ multe comisiunĭ.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos : Mi se pare că tot așa s'a făcut și în sesiunea trecută.

I. P. S. Mitropolit Primat: Tot acésta voiam să ḑic și eŭ. Prin urmare suntem de acord. Acum la ordinea ḑileĭ avem.

1). Raportul comisiuneĭ de petițiunĭ relativă la cererea Diaconuluĭ N. Cârlova de a i se acorda dispensa pentru hirotonia de preot, de óre ce are numaĭ VI clase de Seminar 2). Raportul comisiuneĭ ad-hoc pentru elaborarea tipiculuĭ Arhieresc în ḑilele de Sĕrbătorĭ marĭ. 3). Raportul comisiuneĭ ad-hoc pentru cercetarea Catechismelor elaborate de profesorul Simeon Popescu și Spiridon Bădescu și 4). Maĭ multe rapórte relative la călugăririĭ.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos : Cer cuvêntul asupra ordineĭ ḑile. Cestiunea cea maĭ însemnată în ordinea ḑileĭ gândesc că este aceea privitóre la tipic. Ea se légă cu Arhieraticonul care s'a votat de St. Sinod și care deja este imprimat și stă în jețurile tipografieĭ.

De aceea rog pe St. Sinod să bine-voiască a interverti ordinea ḑileĭ și să ia în discuțiune maĭ întâiŭ tipicul acesta, ca să decidem cu o oră maĭ înainte cele de cuviință.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ : Eŭ sunt de o parere cu totul deosebită de acea emisă de P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos. Urgența tipiculuĭ este recunoscută de St. Sinod, precum o cerețĭ și P. S. Vóstră ; dar precum a așteptat tipicul atâtea lunĭ, maĭ póte aștepta o ḑi saŭ două

cel mult, până va fi faţă şi P. S. Episcop al Argeşuluĭ, care a fost ales în comisiunea pentru lucrarea acestuĭ tipic. P. S. Sa, noi am vědut, a dat şi o hârtie la biuroŭ în acéstă privinţă, şi eŭ cred de datoria nóstră să aşteptăm ca să fie şi P. S. Sa de faţă, când se va desbate cestiunea tipiculuĭ din Arhieraticon. Prin urmare rog pe St. Sinod să amâne discuţiunea tipiculuĭ, până va fi de faţă şi P. S. Episcop al Argeşuluĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Tocmaĭ în acest moment am primit o înştiinţare de la P. S. Episcop al Argeşuluĭ prin care arată că fiind bolnav nu póte lua parte la lucrările S-luĭ Sinod şi rógă să i se acorde un congediŭ pentru douě ḑile. Cred că i se póte acorda congediŭ

Vocĭ: Da, Da.

I. P. S. Mitropolit Primat; Aşa dar acum rĕmâne să decideţĭ asupra ordineĭ ḑileĭ.

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de jos:* Opiniunea emisă de P. S. Episcop al Rômniculuĭ mi se pare că este cea maĭ depărtată fiind că tinde la a scóte din ordinea ḑileĭ un raport deja înscris. Pe când cea emisă de mine are conform regulamentuluĭ, prioritate. De aceea eŭ v'aşĭ ruga să puneţĭ la vot opiniunea P. S. Episcop al Rômniculuĭ ca cea maĭ depărtată, care este pentru ajurnare.

I. P. S. Mitropolit Primat: Pun la vot opiniunea emisă de P. S. Episcop al Rômniculuĭ ca să se amâne cestiunea până va fi faţă şi P. S. Episcop al Argeşuluĭ.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Eŭ o votez.

I. P. S. Mitropolit Primat: Mare minoritate, aşa dar propunerea P. S. Episcop al Rômniculuĭ a căḑut. Prin urmare vom începe cu tipicul. Maĭ 'nainte însă de a începe cu citirea raportuluĭ pentru tipic, v'aşĭ ruga să regulăm cu comisiunea pentru cercetarea cărţilor didactice; şi fiind-că sunt maĭ multe manuale, cred că ar fi bine să se dea câte douě de fie-care membru.

P. S. Iónichie Bacaónul: Eŭ cred că este maĭ bine a se da una la doĭ membri, fiind-că suntem 14 membri; şi prin urmare putem lua doĭ una.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Să ne facă D. Secretar o listă de operile presentate, ca să avem o normă în alegerea comisiunilor.

I. P. *S. Mitropolit Primat*: Atuncĭ dar suspend şedinţa pentru 10 minute pentru a ne consulta.

— Ședința se suspendă pentru 10 minute. La redeschidere;

I. P. S. Mitropolit Primat: După convorbirea ce am avut, ațî convenit cu toțiî să se numéscă comisiunele următóre: Pentru opurile părinteluî Brătășanu și I. Constantinescu s'a convenit să se cerceteze de P. P. S. S. Inocentie Ploeșténu și Gherasim Pitешténu; pentru lucrarea D-luî Ionescu s'a convenit să fie P. P. S. S. Iónichie Bacaónul și Valerian Rômnicénu; pentru Istoria Sacră de D. Alexandru Ionescu, s'a convenit să fie P. S. Episcop al Hușilor și Ieremia Gălățénu; ïar opul D-luî Popescu s'a convenit a se cerceta de P. P. S. S. Episcopî al Rômniculuî și al Dunăreî de jos. Primițî acésta?

Vocî : Da, da.

I. P S. Mitropolit Primat: Prin urmare comisiunile fiind alese, li se vor trimite opurile în cestiune.

Acum intrăm în ordinea ḑileî, și după hotărîrea ce ațî luat, vom începe cu citirea raportuluî relativ la tipic. P. S. Raportor este rugat să bine voiască a-ï da citire; bine înțeles că acestuî raport nu maî i se va da citire, ïar discuțiunea luî se va amâna când va fi față și P. S. Episcop al Argeșuluî.

P. S. Inocentie M. Ploeșténu: Eŭ cred că ar fi maî bine să se aștepte timpul când să intrăm și în discuțiune.

I. P. S. Mitropolit Primat: Acum se va citi numaî raportul ïar discuțiunea va rĕmâne pe urmă.

P. S. Episcop al Hușilor raportor citește raportul comisiuneî asupra tipiculuî Arhieraticonuluî în cuprinderea următóre :

Inalt Prea Sânțite Stĕpâne !

Conform votuluî S-tuluî Sinod din ședința de la 17 Noembrie anul expirat, comunicat cu adresa I. P. S. Vóstre No. 107 din 20 a aceleiașî lunî, elaborând „*Tipicul serviciuluî Arhieresc în ḑilele de serbatorî marî*“ pe care cetindu-l și P. Sânțituluî Arhiereŭ Inocentie Ploeșténu, unul din membriî comisiuneî, a aprobat întregul luî cuprins afară de, locul unde trebue a se pune un ceremonial din serviciul Arhieresc; pentru care cuvînt, am și

pus acea parte la sfîrşit, rĕmânênd ca S-l Sinod să decidă cum va găsi de cuviinţă.

Acéstă lucrare cu tot respectul o înaintez S-luĭ Sinod, iscălită numaĭ de doĭ membri din comisiune, fiind-că P. S. Episcop de Argeş n'a luat parte la consultare după cum a declarat chiar în S-l Sinod.

† Raportor: *Silvestru Episcop Huşilor.*

P. S. *Episcop al Rômniculuĭ*: Rog pe P. S. Raportor să-mĭ comunice cuprinderea votuluĭ S-luĭ Sinod, cu care s'a pus comisiuneĭ însărcinarea de a lucra acest tipic. Avênd acéstă cunoştinţă vom şti cu toţiĭ precum şi eŭ în parte, ce desvoltare putem să dăm discuţiuneĭ nóstre şi care sunt punctele din acel vot, în jurul cărora trebueşte a se învârti discuţiunea nóstră.

P. S. *Episcop al Huşilor*: P. S. Episcop al Rômniculuĭ nu-'şĭ aminteşte cuprinderea votuluĭ S-luĭ Sinod relativ la tipic; eŭ voiŭ să-ĭ dau lămurirĭ în acéstă privinţă. Prea Sânţite, în sesiunea trecută, după ce s'a primit şi votat de S-tul Sinod, traducerea şi întocmirea Arhieraticonuluĭ, s'a ales o comisiune, compusă din P. S. Episcop al Argeşuluĭ, P. S. Inocentie Ploeşténu şi eŭ, care a fost însărcinată a elabora un tipic pentru serviciul Arhieresc, spre a se anexa la Arhieraticon, după ce S-tul Sinod se va pronunţa asupra luĭ. Acesta este cuprinsul votuluĭ S. Sinod. Acéstă sarcină am îndeplinit'o, însă numaĭ doĭ membriĭ, P. S. Inocentie Ploeşténu şi eŭ de óre ce P. S. Episcop al Argeşuluĭ n'a luat parte.

P. S. *Episcop al Rômniculuĭ*: Nu ştiŭ dacă votul St. Sinod vĕ autoriză să aduceţĭ acest tipic acum în discuţiune, maĭ ales că unul din membriĭ comisiuneĭ s'a retras de la însărcinarea impusă şi apoĭ într'un mod, pe care 'l vom discuta pe urmă.

P. S. *Episcop al Dunăreĭ de jos*: Eŭ cer să se amâne acéstă cestiune până când se va aduce şi votul Sinoduluĭ.

I. P. S. *Mitropolit Primat*: Atuncĭ se va amâna până se va aduce şi votul S-luĭ Sinod care este relativ la acéstă cestiune. Acum începem cu raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ relativ la cererea Diaconuluĭ Cârlova pentru care cere dispensă de preoţie.

P. S. Raportor este rugat să bine voiască a-ĭ da citire.

P. S. Valerian raportor citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ relativ la cererea Diaconuluĭ Cârlova şi care este în cuprinderea următóre:

Inalt Prea Sânţite Stĕpâne,

Comisiunea de petiţiunĭ a St. Sinod, avênd recomandată cercetăreĭ sale suplica diaconuluĭ Nicolae Cârlova, a descoperit următórele:

Numitul Diacon, presintă alăturat de petiţiunea sa maĭ multe acte, de şcólă, de bună conduită, de serviciŭ ca profesor, şi de hirotonie ca Diacon din 1878, arătând că din causa lipseĭ de mijlóce, n'a putut studia în seminariŭ, de cât numaĭ şase clase, şi acum fiind înaintat în etate şi împovorat cu familie, numaĭ póte frequenta şcóla spre a complecta şi anul al 7-lea de studiŭ seminarial, spre a avea dreptulul la preoţie în oraş; pentru care vine a ruga pe St. Sinod, ca ţiinênd sémă de împrejurările arătate, să'ĭ facă dispensă de clasa a 7-a permiţêndu'ĭ a solicita preoţia când va găsi loc disponibil.

Comisiunea constatând, că vîrsta suplicantuluĭ este 40 anĭ, studiul seminarial de 6 clase, ocupaţia sa studiósă şi intrarea sa în cler de la 1878.

Avênd în privire decisiunea St. Sinod din 1887 prin care s'a hotărât că numaĭ diaconii intraţĭ în cler după anul 1880 să fie obligaţĭ a face şi cursul superior al Seminariuluĭ spre a putea ajunge la preoţie.

De aceea crede că suplicantul n'are nevoe de nicĭ o dispensă, şi pe baza drepturilor câştigate, póte solicita preoţia de la Inalt Prea St. Mitropolit al Ungro-Vlahieĭ când va avea loc.

Arh. Valerian Rômnicénu, Iónichie Bacaónul, Dositheĭ Botoşenénu.

P. S. *Episcop al Rômniculuĭ :* Am cerut cuvêntul în acésta cestiune, ca să declar de la început, că nu mĕ pot uni cu conclusiunile raportuluĭ comisiuneĭ, nefiind destul de fundate. St. Sinod, încă de acum doĭ anĭ, a avut în acésta cestiune o discuţiune, cum o ştim cu toţiĭ, fórte ardentă, şi a hotărât odată pentru tot-déuna să se pună capĕt dorinţelor unora din membri societăţeĭ nóstre, carĭ

voesc să intre în cler alăturea cu prescripţiunile precise ale legilor. Legea organică a instrucţiuneĭ încă de la 1864 a stabilit, ca în oraşe să se prefere la preoţie candidaţiĭ, cariĭ aŭ şapte clase seminariale îndeplinite. Dacă de la 1864 şi până la 1890, adică timp de 26 anĭ, n'am ajuns să avem clericĭ de 7 clase în tóte oraşele şi maĭ cu sémă aicĭ, unde este capitala ţěreĭ, eŭ unul cred, că acéstă stare de lucrurĭ este anormală; şi nu noĭ, maĭ ales când lucrăm în corpore, putem să susţinem şi să primim anormalităţĭ. Intemeindu-mě pe discuţiunea urmată în sesiunea trecută când în unanimitate am hotărît, ca în orraşe şi în particular aicĭ în capitală să nu se priméscă la hirotonia de preot nicĭ diaconiĭ, cariĭ astă-ḑi sunt în asemenea funcţiunĭ fără de cursul de şépte clase absolvite, salut astă-ḑĭ cu respect, ca şi atuncĭ acéstă hotărîre mântuitóre. Şi când věd că diaconul Cârlova vine astă-ḑĭ să înfracteze o lege a ţěreĭ; când de altă parte maĭ observ că comisiunea nóstră emite opiniunea, de a trece peste lege şi voturile St. Sinod; eŭ vě mărturisesc nu pot să fac alt-fel de cât să ţin sus şi tare, dispoşiţiunea legeĭ, hotărîrile St. Sinod şi trebuinţele de astă-ḑĭ ale societăţeĭ nóstre... Odată arětat sentimentul de disposiţiunea mea sufletéscă asupra acesteĭ cestiunĭ, voiŭ intra şi în partea argumentativă a raportuluĭ comisiuneĭ. Comisiunea pentru a uşura pe petiţionar de îndatoririle, pe care legea şi hotărîrile S-luĭ Sinod i le impune, adică să aibă 7 clase de seminar, vine şi ne citeşte maĭ multe certificate, maĭ multe acte, pe care comisiunea le crede suficiente pentru îndeplinirea dorinţeĭ petiţionaruluĭ. In faţa uneĭ asemenea argumentaţiunĭ din partea comisiuneĭ, eŭ declar că chiar un atestat de absolvirea unuĭ liceŭ complect cu diploma luĭ de bacalaureat; însuşĭ un grad de licenţiat saŭ doctor bună óră în litere; nu autorizéză pe petiţionar de a fi întrodus în cler şi nu-l dispenséză de prescrierile precise ale legeĭ din 1864.

Legea Instrucţiuneĭ este precisă; şi legile S-teĭ nóstre Bisericĭ nu de astă-ḑĭ, ci din vechime, hotărăsc, că cel ce voeşte să priméscă preoţie, este dator să înveţe în scólele clericale.

P. S. *Inocentie Ploeşténu*: Apoĭ acesta n'a învěţat în şcólele clericale?

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ*: P. S. Inocentie Ploeșténu mĕ întrébă, și ḑice: că acesta n'a învĕțat în școlele clericale? Da, respund eŭ, —a învĕțat în școlele clericale și îl cunosc fórte de aprópe căcĭ ĭ'am fost profesor. Dar un lucru maĭ trebuește; ca petiționarul să aibă șépte clase seminariale și nu șése Să nu mi se ḑică, că acest candidat póte fi hirotonit preot fiind-că s'aŭ hirotonit preoțĭ și cu 4 clase. O știm cu toțiĭ și nu am nevoe să o maĭ spun, că acele hirotoniĭ neregulate aŭ fost admise de către St. Sinod numaĭ cu excepțiunĭ.

Pentru petiționar comisiunea a credut de cuviință să invóce și alte argumente ușurătóre, și anume, că nu póte să maĭ urmeḑe la seminar, fiind-că este om de 40 anĭ, că are familie etc. Dupĕ mine tóte acestea nu aŭ nicĭ o greutate și nu daŭ petiționaruluĭ nicĭ un drept A sta în Bucureștĭ. a sacrifica numaĭ câte-va ore pe ḑi pentru știință, și acésta numaĭ într'un singur an, pentru petiționar este fórte ușor; și apoĭ unde maĭ punem, că el s'ar conforma legeĭ, s'ar supune dorințelor St. Sinod, și ar îndeplini și cerințele societățeĭ nóstre de astă-ḑĭ.... De aceea, vĕ rog să primițĭ și P. S. Vóstră opiniunea mea; căcĭ vedețĭ, că nu am în vedere alt-ceva, de cât ca St. Sinod să fie consequent, ca legile țĕreĭ să se aplice și trebuințele societățeĭ nóstre să se îndeplinéscă; ĭar petiționaruluĭ 'ĭ ḑicem: mergĭ încă un an la seminar, și-țĭ îndeplinește tóte datoriile, pe care biserica impune și societatea țĭ le cere.

P. *S. Valerian Rômnicénu*: Cer cuvêntul ca în calitate de raportare să daŭ lămurirĭ. Noĭ n'am luat ca argument actele carĭ le are suplicantul, ci le am pus numaĭ ca în trécăt; dar am luat ca argument hotărârea S-tuluĭ Sinod din anul 1887 când s'a presentat o petițiune iscălită de maĭ mulțĭ diaconĭ; și după maĭ multă discuțiune St. Sinod a hotărît ca toțĭ diaconiĭ intrațĭ în cler de la 1880 în cóce, sunt obligațĭ să facă și cursul superior, rĕmânênd ca ceĭ-l-alțĭ să se bucure de drepturile lor.

Prin urmare comisiunea nu putea face alt-fel de cât să se conforme cu votul S-luĭ Sinod; acestea sunt argumentele comisiuneĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Să'mĭ dea voĭe P. S. Raportor a nu împărtășĭ părerea P. S. Sale, și ĭată pentru ce. P. S. Sa invócă ca argument, puternic hotărârea Sino-

dului din 1887, că toţi diaconii cari aŭ fost înainte de 1880, trebue să fie admişi la hirotonie. Eŭ pe cât 'mi aduc aminte şi memoria nu mě înşélă, a fost nominal numaĭ pentru treĭ diaconĭ.

P. S. Valerian Rômnicénu: Daţi-mĭ voe să vě citesc hotărîrea S-luĭ Sinod de atuncĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: A fost nominal P. Sânte, şi pentru cuvêntul acesta, eŭ nicĭ odată nu voiŭ putea să înfrâng o hotărîre luată de St. Sinod.

Afară de acésta părintele Cârlova, căruia i-am dat tot sprijinul putincios, şi de care am óre-care consideraţiune căcĭ este un om studios, voiŭ ḑice ca P. S. Episcop al Rômniculuĭ; Cine l-a împedicat să'şĭ facă cursul complect? Cine l-a împedicat să nu se ducă la şcólă pentru a maĭ face un an şi a-şĭ complecta cursul de 7 clase, căcĭ este apt şi intelegînte. El ştie maĭ mult de cât 7 clase. N'are de cât să se ducă să-şĭ facă formalitatea. Prin urmare, Vě rog să nu admiteţĭ un precedent desastruos şi nenorocit; căcĭ îndată ce se va face acésta aŭ să vina şi alţiĭ. De aceea dar sunt contra conclusiunilor raportuluĭ.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-Jos. Tótă discuţiunea în acéstă cestiune este deşartă. Lucrul cel maĭ bun ce avém de făcut noĭ cu petiţiunea acestuĭ diacon, este ca să ne declarăm încompetenţĭ şi iată pentru ce: Legile ţěreĭ sunt clare în acéstă privinţă, atribuţiunile S-tuluĭ Sinod sunt circumscrise de legea organică din 1872. Prin urmare St. Sinod nu póte să iasă din atribuţiunile sale şi să'şĭ aroge drepturĭ pe carĭ le aŭ numaĭ Mitropoliţiĭ şi Episcopiĭ Eparchioţĭ. Că petiţionarul este saŭ nu studios, noĭ, S-tul Sinod, neavênd cualitatea de a-l judeca trebue să rěmânem indiferenţĭ vis-à-vis de cererea acestuĭ diacon. Dacă I. P. S. Mitropolit Primat va găsi de cuviinţă şi va judeca capabil pe suplicant să'l întroducă în preoţie, 'l va putea întroduce; noĭ nu putem să ne amestecăm în acéstă cestiune, care aparţine în mod legal I. Prea S. Mitropolit Primat.

Aşa dar, rog pe S. Sinod să nu ia în consideraţiune raportul, ci să se declare necompetent în acéstă cestiune.

I. P. S. Mitropolit Primat. Daţi'mĭ voe să vě daŭ o lămurire. S'a făcut un precedent de natura acésta pe care o discutăm astă-ḑĭ, şi prin urmare n'am fi putut să respingem o hârtie ca acésta. Precedentul din 1887 des-

pre care a vorbit P. S. Valerian, și cu acea ocasiune st. Sinod a luat o hotărîre; și eŭ în calitate de președinte al biuroului nu putém să resping o asemenea hârtie.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-Jos. O respinge St. Sinod.

I. P. S. Mitropolit Primat. Prea bine, eŭ nu mĕ opun la acésta.

P. S. Valerian Rômnicénu. Dați'mĭ voe să vĕ citesc hotărîrea S-luĭ Sinod luată în 1887, ca să știm ce cuprinde.

Ea sună ast-fel: . . . .

De aceea este de opinie că diaconiĭ chirotonisițĭ înainte de 1880, să fie apărațĭ de acéstă disposiție luată pentru toțĭ diaconiĭ ce aŭ numaĭ gradul I-iŭ de seminariŭ; ĭar ceĭ ce aŭ intrat în diaconat, dupĕ anul 1880 să se supue noueĭ disposițiĭ pentru studiŭ, de voesc a ajunge la preoție în oraș.

I. P. S. Mitropolit Primat. De ce n'a venit și el atuncĭ P. S-te? Acésta este cestiune de administrație. Nu trebue noĭ, Sinodul, să ne amestecăm în administrație eparhială a eparhiotuluĭ.

P. *S. Episcopul Dunăreĭ-de-Jos.* Nu putem noĭ să ne amestecăm în cestiunĭ carĭ sunt de resortul administrațiuneĭ chiriarchale. S. Sinod are calitatea să legifereze și să judece pe membriĭ săĭ; alta nu póte să facă, și orĭ ce decisiune vețĭ lua în contra legeĭ, cade de la sine și nu trebue să ne ținem de asemenea precedente când ele sunt contra legilor. Petiționarul sa se ducă la Chiriarchul respectiv saŭ să facă ce va voi.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ. Dupĕ cele ȡise de P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-Jos, renunț la cuvênt.

— Se pune la vot conclusiunile raportuluĭ și se resping.

— P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-Jos raportor, citește raportul comisiuneĭ instituită ad-hoc pentru cercetarea cărților didactice a preotuluĭ Spiridon Bădescu și Simion Popescu cu cuprindrrea următore:

Se citește maĭ întâiŭ partea I a raportuluĭ, relativă la cartea preotuluĭ Spiridon Bădescu.

Inalt Prea Sânțite Președinte!

„Asemănat votuluĭ St. Sinod din ședința de la 6 Noembrie 1889, întrunindu-ne în ȡiua de 26 Apriliŭ anul curent, ne-am constituit în comisiune pentru cercetarea a

două cărţĭ didactico-religióse şi am păşit la îndeplinirea sarcineĭ ce ni s'a impus de St. Sinod prin adresa No 92 din 11 Noembrie trecut, cu care ni s'a trimis două petiţiunĭ, însoţite: „Una de un text de Istorie a V. şi N. Testament lucrat de reposatul preot Spiridon Bădescu, şi a doua de un Catechism prelucrat de preutul Simion Popescu profesor“.

Resultatul cercetărilor sale comisiunea îl supune prin sub-semnatul raportor la aprecierea S. Sinod în modul următor:

I. Istoria V. şi N. Testament manuscris, lucrat de preotul Sp. Bădescu. In planul general este bine urmarita ideea de Biserică, ce şi-a propus autorul. Şi începênd înca din Raiŭ, autorul urmăreşte pas cu pas acésta idee, aducênd'o prin deosebitele momente istorice pană la desbinarea Bisericelor; după care la sfîrşit are un paragraf despre raportul dogmatico-canonic al Bisericeĭ Române, cu cele-l-alte Bisericĭ surorĭ. Daca autorul manuscrisuluĭ ar fi în viaţă, şi ar introduce corecţiunele trebuitóre în numele propriĭ biblice; şi dacă de altă parte s'ar face o revisuire totala a textuluĭ, întrebuinţându-se o limba maĭ corecta şi introducêndu-se corecţiunĭ în construcţiunea fraselor, care de multe orĭ este greşită; comisiunea ar crede ca manuscrisul s'ar putea tipari şi întrebuinţa ca carte didactica în scólele secundare ale ţěreĭ.

P. S. Episcop al Huşilor: Raportul arată că în cucuprinsul general, cartea este bună, dar ca are necesitate de corecţiunĭ în limbă; apoĭ maĭ adaogă, că daca autorul ei ar trăi, ar face aceste corecţiunĭ şi ar putea fi primită. Acum autorul eĭ nemaĭ existând, póte că s'ar găsi cine-va din succesorĭ care sa facă acele corecţiunĭ, fiind-că este o munca a aceluĭ preot, şi încă o munca recunoscută de bună în principiŭ.

Eĭ bine, de ce nu s'ar folosi de munca acestuĭ bětrân şi şcólele, dacă este bună pentru şcóle, precum şi familia saŭ urmaşiĭ luĭ? Póte că se va găsi cine-va din familie care sa ĭa asupraşĭ facerea corecţiunilor şi pe urmă s'o presinte din noŭ s-tuluĭ Sinod.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Ca membru în comisiune am cerut cuvêntul sa daŭ esplicaţiunĭ P. S. Episcop al Huşilor.

Comisiunea ş'a făcut pe deplin şi în marginile a între-

gulul posibil datoria. Noĭ am recunoscut meritul autoruluĭ, dar lucrarea luĭ are nevoe de îndreptărĭ. Autorul, o știe și P. S. Episcop al Hușilor, nu maĭ este în viață și prin urmare el cel în drept nu maĭ este în stare de a face corecțiunile necesare. Dacă autorul era în viață, ḑicém, că autorul este însărcinat de a face cutare saŭ cutare îndreptarĭ. In fața unor asemenea împrejurărĭ nu era de datoria comisiuneĭ a se gândi la deosebitele mijlóce de corectare a cărțeĭ.

P. S. Episcop al Hușilor ne propune ca corectura sa se faca de succesorĭ, când se va pune în discuțiunea nóstră acéstă cestiune, adica cine, și cum sa se faca corectura manuscrisuluĭ, eŭ póte voiu propune unul saŭ două mijlóce de corigere, altul va propune altele. Pentru astă-ḑĭ și în treacat ḑic, priméscă P. S. Episcop de Hușı acésta sarcină.

P. S. Episcop al Hușilor: Eu am ḑis că membriĭ familieĭ să ia sarcina.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Dacă este, că vre unul din membriĭ familieĭ va corecta cartea, atuncĭ st. Sinod se va pronunța.

P. S. Episcop al Hușilor: Chiar acésta este un avis pentru succesorĭ.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Noĭ Comisiunea, nu putem face alt-ceva de cât sa ne uitam la carte și la împrejurarile eí așa cum ea ni se înfațișaza; și în virtutea celor ḑise prin raport, vĕ rugăm sa aprobațı conclusiunile raportuluĭ.

P. S. Episcop al Hușilor: Fiind satisfacut de cele ḑise de P. S. Episcop al Rômniculuĭ, declar din nainte că votez pentru conclusiunele raportuluĭ.

— Se pune la vot conclusiunile raportuluĭ comisiuneĭ relativ la cartea preotuluĭ Spiridon Badescu și se aprobă.

— Se citește partea a doua a raportuluĭ relativ la Catechismul preotuluĭ Simion Popescu, în cuprinderea următóre:

II. Comisiunea voind a lua în cercetare Catechismul preotuluĭ Simeon Popescu profesor, a dat maĭ întâiŭ lectură petițiuneĭ acestuia care sună ast-fel:

Inalt Prea Sânțite Stĕpâne!

„La 1880 am publicat un „Catechism“, care în Austro-Ungaria a fost prea favorabil apreciat; experiența mea de

catihet şi inspector şcolar, m'a pus în posiţiune să întroduc, maĭ cu sémă în textul ediţieĭ a IV a acestuĭ manual, însemnate îndreptarĭ şi amplificărĭ, carĭ sper că'ĭ vor râdica valórea.

Credênd că prin acest manual aşĭ putea face un serviciŭ învĕţământuluĭ religĭos din acéstă ţară, cu distins respect îmĭ permit, Inalt prea Sânţite Stĕpâne, a Vi-l subşterne în două exemplare ca proect pentru a V ediţie, unul conţinênd textul ediţieĭ a IV cu emendările şi amplificările întroduse, altul în manuscris conţinênd acelaşĭ text—emendat şi amplificat,—şi a Vĕ ruga să bine voiţĭ a'l supune St. Sinod spre revisuire şi canonicésca aprobare ca text de Catechism pentru scólele primare de ambele sexe.

Primiţĭ, Vĕ rog I. P. S. Stĕpâne, asigurarea distinseĭ stime şi profunduluĭ devotament ce Vĕ pastrez.

Al Inalt prea Sânţieĭ vóstre devotat fiŭ şi servitor,

(semnat) *Simion Popescu* profesor,

Bucureştĭ 10/22 Septembrie 1889.

Din cuprinsul acesteĭ petiţiunĭ reese, precum vedeţĭ, că Catechismul în cestiune este opera petiţionaruluĭ, pe când adresa St. Sinod ne spune că acest Catechism este numaĭ prelucrat de acesta; şi în adevĕr observând cine-va copertele celor două exemplare ale acestuĭ Catechism vede că el este opera unuĭ Moise Toma, şi ca n'a fost de cât prelucrat de Simeon Popescu profesor la Facultatea de Teologie din Bucureştĭ.

Deosebirea ce există între cuprinsul petiţiuneĭ şi adresa St. Sinod a dat mult de gândit comisiuneĭ. De altă parte, faptul apropiereĭ opereĭ luĭ Moise Toma de catră Simion Popescu, nefiind nicĭ arĕtat prin petiţiune, nicĭ probat cu vre-un act şi nicĭ chiar sub înţeles sau evasiv enunţat în adresa St. Sinod, a produs nedomerire şi a pus pe comisiune în imposibilitate de a lua în cercetare o operă streină, numaĭ dupa o simpla petiţiune a luĭ Simeon Popescu profesor. Afară de acésta, petiţionarul ne spune în petiţiunea sa, ca trimite St. Sinod Catechismul sĕŭ: „în două exemplare ca proect pentru a V ediţie,—unul conţinênd textul ediţieĭ a IV cu emendaţiunele şi amplificările întroduse, altul în manuscript, conţinênd acelaşĭ text emendat şi amplificat"; în realitate însă prelucratorul nu trimite de cât ediţia a V în

două exemplare din carĭ unul manuscris şi cel-l-alt imprimat, avênd în text şi pe coperta emendarĭ şi amplificarĭ manuscrise. Prin urmare textul ediţieĭ a IV lipsind de la actele ce ni s'aŭ trimis, şi fiind neaparat trebuinciós pentru a'l compara cu ediţiunea a V şi a putea ast-fel judeca asupra superiorităţeĭ aceştia, comisiunea a credut ca nu este bine sa procedeze la cercetarea textelor trimise, fara ca sa nu aiba înaintea ochilor textul ediţieĭ a IV, despre care prelucrătorul vorbeşte în petiţiunea sa cu atâta interes. O alta nedomerire a avut comisiunea şi cu acea: Ca pe când St. Sinod, in adresa sa da petiţionaruluĭ prelucrator titluĭ de „preot" el petiţionarul semnésă petiţiunea sa numaĭ Simeon Popescu profesor. Maĭ mult înca pe copertele exemplarelor, trimise de cătră St. Sinod comisiuneĭ, petiţionarul semnéza: „Simeon Popescu profesor la Facultatea de Teologie din Bucureştĭ".

Comisiunea voind a se pronunţa în cunoştinţă de causa asupra Catechismuluĭ în cestiune, nu s'a putut lamuri asupra punctuluĭ daca adeca, „preotul Simeon Popescu profesor" despre care vorbeşte adresa St. Sinod de maĭ sus, este una şi aceĭaşĭ persóna cu petiţionarul „Simeon Popescu profesor"—şi încă „profesor la Facultatea de Teologie din Bucureştĭ". Şi dar, maĭ 'nainte de a lua în cercetare Catechismul în cestiune, comisiunea avênd nevoe de óre-carĭ deslusirĭ, absolut necesare pentru împlinirea sarcineĭ sale, rógă pe St. Sinod sa céra petiţionaruluĭ:

I. Sa probeze daca a obţinut voe de la Moise Toma autorul Catechismuluĭ, sau de la moştenitoriĭ aceluia, ca să'l emendeze amplifice şi imprime în maĭ multe ediţiunĭ consecutive.

II. Sa presinte St. Sinod a IV ediţie de care vorbeşte în suplica sa,—şi

III. Să se lamuréscă daca „Simeon Popescu profesor", din petiţiunea presentată St. Sinod, precum şi Simion Popescu profesor la Facultatea de Teologie din Bucureştĭ, este aceĭaşĭ persóna cu „preotul Simion Popescu profesor" din adresa St. Sinod.

Acésta lamurire este cu atât maĭ necesara cu cât persóna în cestiune se presinta ca autor a uneĭ cărţĭ didactice religióse menita a cultiva generaţiunele viitóre ale ţĕreĭ nóstre. Şi tot cel ce voeşte sa fie dascalul poporuluĭ român, trebue să aibă o posiţiune bine stabilita atât în Biserică cât şi în societatea nóstră.

In aşteptarea acestor deslușirĭ, depuĭ respectos pe biuroul St. Sinod, pre lânga acest referat, suplicele cu anexele lor, care ni s'aŭ trimis de St. Sinod cu adresa No. 92 din 1889.

Primiţĭ Vĕ rog Inalt Prea S. Preşedinte stima şi profundul respect ce Vĕ conserv;

Al Inalt Prea S. Vóstre plecat şi devotat fiŭ spiritual.

† Parthenie al Dunăreĭ de jos.

Se pune la vot conclusiunile parţeĭ a doua a raportuluĭ şi se aproba.

P. S. Valerian raportor, citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiuni pentru tunderea în monahism a suroreĭ Maria Cuciurénu de 68 anı, din schitul Giurgenĭ Eparhia Romanului.

—Comisiunea gasind îndeplinite formele cerute de regulament, este de opinie a se aproba calugarirea.

— St: Sinod aproba.

— Idem pentru recunóşterea calugarirei efectuata în cas de bólą a frateluĭ Chiru Stamate de 73 anı din M-rea Cheia.

— St. Sinod aproba.

—Idem a frateluĭ Dumitru Fasole de 77 anĭ din schitul Crasna.

Comisiunea gasind îndeplinite formele cerute de regulament, este de opinie a se admite calugarirea.

—St. Sinod aproba.

— Idem a suroreĭ Marghióla Petrescu de 58 anĭ din Manastirea Viforâta.

Comisiunea găsind îndeplinite formele cerute de regulament opinéza a se calugări.

— St. Sinod aproba.

—Idem a se recunóşte calugarirea suroreĭ Maria Petre de 77 anı din M-rea Zamfira, efectuata in cas de bólă.

— St. Sinod aproba.

—Idem a surorilor: Andreĭana Zisu de 69 anĭ, Nedelea Stoica de 38 anĭ, Anica Dumitru 39 anĭ şi Ecaterina Constantin de 35 anı. Câte patru din M-rea Pasĕrea.

Pentru sora Andriana Zisu, Comisiunea găsind îndeplinite formele cerute de regulament opinéza a se admite calugarirea, iar pentru cel-l-alte treı surorĭ opinéza a li se respinge călugaria pana vor împlini vârsta de 40 anĭ.

P. S. Episcop al Dunărei-de-Jos: Cer ca P. S. raportor să ne spună, de când aceste treĭ surorĭ sunt intrate în M-re, ca pe urmă să'mĭ pot ḑice cuvêntul meŭ în acéstă cestiune.

P. S. Valerian raportor: Din copilarie.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Pe baza declaraţiunei P. S. raportor, cum că aceste surorĭ sunt intrate în M re din copilărie şi în vedere ca orĭ-ce amânare nu aduce nicĭ un folos nicĭ pentru aceste surorĭ nicĭ pentru Biserică; rog pe st. Sinod să nu se unésca cu conclusiunile raportuluĭ comisiuneĭ, ci să admita şi călugarirea acestor treĭ surorĭ.

— St. Sinod în unire cu conclusiunea raportuluĭ pentru sora Andriana Zisu şi în neunire pentru surorile Nedelea Stoĭca, Anica Dumitru şi Ecaterina Constantin, admite dupa propunerea P. S. Episcop al Dunărei-de jos calugărirea tuturor surorilor de maĭ sus.

— P. S. Valerian raportor citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ pentru tunderea în monahism a surorilor Ióna Preotésa de 64 anĭ şi Ştefana Radulescu de 62 anĭ, amêndoua din M-rea Zamfira.

— Comisiunea găsind îndeplinite formalităţile cerute de regulament, opinéză a se călugari.

— St. Sinod aprobă.

— Idem raportul comisiuneĭ pentru tunderea în monahism a surorilor: Voĭca Georgescu de 34 anĭ, Ştefana Voĭculescu de 38 anĭ, Parascheva Radulescu de 36 anı şi Maria Mancĭulescu de 29 anĭ, tóte din M-rea Zamfira.

Asupra acestor cererĭ de călugărire, comisiunea în urma verificăreĭ actelor, este de opinie a li se respinge calugărirea pană ce vor împlini vârsta de 40 anı.

P. S. Episcop al Huşilor: Fiind-că chiar înnainte cu câte-va minute a fost un cas ca acesta, a carora calugarire s'aŭ admis; şi fiind necesitate în M-re de ceteţe şi cântareţe în care calitaţĭ ele se afla, chiar sunt de părere a se respinge conclusiuuile raportuluĭ şi a li se admite călugărirea.

—St. Sinod în neunire cu conclusiunile raportuluĭ, admite călugarirea numitelor surorĭ.

P. S. Episcop al Huşilor: Fiind-că comisiunile nu vor putea pregati pe mâne lucrărĭ, rog să ţinem şedinţa Lunĭ 7 Maĭ.

I. P S. Mitropolit Primat: Aşa dar vom avea şedinţă pe Lunĭ ora 9 a. m.

—Şedinţa se rîdică, şi se anunţă cea viitóre pe Luni 7 Maĭ orele 9 a. m.

† Preşedinte, **Iosif Mitropolit Primat.**
† Secretar, *Gerasim Piteştênu.*

Şedinţa din 7 Maiŭ 1890.

— Şedinţa se deschide la orele 9 a. m. sub preşedinţa I. P. S. Mitropolit Primat.

— Se face apelul nominal şi rĕspund presenţi 15 P. P. S. S. Membri, fiind absent P. P. Episcop al Romanuluĭ.

— Se citeşte sumarul şedinţeĭ precedente de P. S. Secretar Gerasim Piteştênu, şi punêndu-se la vot se aprobă.

— Se comunică de la biuroŭ 11 adrese ale S-teĭ Episcopiĭ de Buzĕŭ, No. 234—244 tóte relative la călugărirĭ, şi se trimit la comisiunea de petiţiunĭ.

— Idem treĭ adrese ale S-teĭ Mitropoliĭ a Ungro-Vlahieĭ No. 1411, 1412, 1413 relative la călugărirĭ şi se trimit la comisiunea de petiţiunĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: S'aŭ terminat comunicările; acum intrăm în ordinea ḑileĭ. La ordinea ḑileĭ avem:

1). Raportul Comisiuneĭ pentru cercetarea tipiculuĭ Arhieraticonuluĭ.

2). Raportul Comisiuneĭ de petiţiunĭ pentru cercetarea cărţilor Preotuluĭ Brătăşanu; şi

3). Maĭ multe rapórte relative la călugărĭ.

Prin urmare vom începe maĭ întâiŭ cu tipicul Arhieraticonuluĭ. Ştiţĭ că în şedinţa trecută s'a dat citire raportuluĭ, astă-ḑĭ dar se va da citire tipiculuĭ.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Cer cuvêntul în cestiune prealabilă.

I. P. S. *Mitropolit Primat:* Aveţĭ cuvêntul.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Am cerut cuvêntul în cestiune prealabilă, pentru ca să-mĭ pot forma eŭ, precum şi membriĭ S-tuluĭ Sinod, o idee despre adresa, înaintată S-luĭ Sinod, de unul din membriĭ comisiuneĭ, însărcinate cu elaborarea tipiculuĭ pentru Arhieraticon. Prin acésta adresă, după cât 'mĭ aduc aminte din şedinţa trecută, când s'a citit, s'a vĕḑut două ideĭ; una, că unul din

membriĭ aceleĭ comisiunĭ se retrage, și a doua că același membru al aceliași comisiunĭ îșĭ rezervéză dreptul, de a discuta împreună cu noĭ și în ședință, tipicul Arhieraticonuluĭ. Voiŭ lua maĭ întâiŭ cestiunea, prin care membrul retras îșĭ revervéză dreptul de a discuta acéstă cestiune, în ședință. Nu știŭ dacă cine-va din noĭ, fie el membru într'o comisiune saŭ nu, maĭ are nevoe de așĭ afirma acest drept; pentru că cu toțiĭ 'l avem, toțĭ îl exercităm și ne luminăm unii pe alțiĭ, ca să luăm aicĭ hotărîrĭ mature și bine chibzuite. Dreptul de a discuta cestiunea tipiculuĭ din Arhieraticon. era maĭ bine, după opiniunea mea, ca membrul retras din comisune să nu și-l reserveze, ci maĭ bine să și-l exerciteze în comisiune, pentru ca acest tipic să vină înaintea nóstră bine studiat și privit în tóte amănunțimele luĭ. Toțĭ membriĭ S-luĭ Sinod aŭ dreptul, de a lua cuvêntul într'o cestiune, care se discută, așĭ arată părerile lor. și în sfîrșit a vota pentru saŭ contra. Prin urmare partea acésta—după mine—nicĭ nu maĭ putea fi cerută prin o adresă specială.

Partea a doua însă dupre mine merită o deosebită atențiune; căcĭ adresa nu este presentată la biuroŭ în terminul cerut, și nicĭ în condițiunile, ce se cer pentru o asemenea adresă. Am ḑis că nu este presentată la timp; cacĭ din cele ce ni s'aŭ comunicat alaltă-erĭ de la biuroŭ, vedem că acéstă adresă, este presentată nu în comisiune, pentru ca raportorul sa facă mențiune de dênsa dupre regula obicĭnuită, ci la biuroŭ și încă după închiderea sesiuneĭ din tómna trecuta a St. Sinod. De aceea ḑic că, membriĭ comisiuneĭ pentru elaborarea tipiculuĭ din Arhieraticon, riguros vorbind. au trebuit să fie în imposibilitate de a lucra ceva regulat și iată pentru ce: De ordinar, membriĭ carĭ se aleg în comisiunile corpurilor deliberative, trebue să fie tot-déuna în numĕr *impar*, și nicĭ odată în comisiunĭ nu se aleg membriĭ în numĕr cu soț. Și știțĭ pentru care cuvênt? Fiind-că se póte întâmpla deosebire de părerĭ, și când se desbate o cestiune, membrul fără soț hotărăște majoritatea cestiuneĭ, și atuncĭ ni se înfățișază o opiniune a majorităței și alta a minorităței. Așa ceva s'ar fi putut întâmpla și în comisiunea nóstră. După retragerea P. S. Episcop de Argeș, aŭ rĕmas în comisiune numaĭ P. S. Episcop al Hușilor și P. S. Arhiereŭ Inocentie Ploeșténu; chĭar din cele ce aŭ transpirat în mod particular, se va

vedea, că comisiunea are să vină cu douĕ opiniunĭ, care din punctul de privire al formeĭ sunt de o potrivă de tarı, şi acésta numaĭ pentru cuvêntul, că a lipsit al treilea membru din comisiune, care să hotărască majoritatea. De aicĭ pentru St. Sinod greaua posiţiune de a se pronunţa între douĕ opiniunĭ de o potrivă de tarı, şi din punctul de privire al formeĭ de o potrivă de legale.

Vocĭ: Nu s'a făcut diverginţă.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Póte să nu sĕ fi făcut; fiind-că 'mı afirmaţĭ acésta, eŭ o cred. Dar ĭarăşĭ ḑic, era cu putinţă ca ceĭ doĭ membrĭ aĭ comisiuneĭ să aıbă opiniunĭ deosebite; şi apoĭ vom vedea acésta în cursul discuţiuneı. . . . dar cestiunea acésta eu o voiŭ privi şi din alt punct de vedere; că adică dacă o aseminea adresă póte fi considerată ca bine venită pe biuroul St. Sinod. Când St. Sinod alege o comisiune, tot ce se póte întêmpla şi ar fi regulat este ca unul din membrĭ să'şı arete imediat voinţa, fie verbal saŭ înscris, dacă primeşte saŭ se retrage din comisiune, pentru ca atuncĭ şi îndată Sf. Sinod, să proceadă la alegerea unuĭ alt membru, şi acésta pentru ca să se evite neregularităţile, ce ni se presintă acum.

Maĭ privesc lucrul şi din alt punct de vedere; adică dacă un membru al S-luĭ Sinod trebueşte să priméscă, saŭ să nu priméscă însărcinările, ce i se impun de către St. Sinod. Nu maĭ departe de cât în şedinţa trecută s'au auḑit vocı ḑicênd: „Rog pe St. Sinod să nu mĕ numéscă în cutare saŭ cutare comisiune“. Eĭ bine cu cea maĭ mare mulţumire sufletéscă am auḑit atuncĭ de la bioroŭ respunḑêndu-se acelor vocĭ, că fie-care membru trebue să priméscă sarcina, ce i se impune de către S-tul Sinod. Şi cuvêntul pe care s'a basat biuroul, este acesta, că dacă vom presupune, că fie-care membru s'ar retrage de la asemene însărcinărĭ, ce am putea face în St. Sinod, ce ar ajunge lucrările sale? De aceia eŭ ḑic împreună cu biuroul, că este o datorie pentru fie-care membru al S-tuluĭ Sinod, de a primi însărcinarea ce i se impune; ba ceva maĭ mult, eu privesc însarcinarea şi ca o onóre, ce o da Sinodul unuı membru când îl alege într'o comisiune. Şi în adever când un corp ca acesta înalt şi sânt vine şi'mı impune o sarcina, eu o primesc cu recunoştinţa, şi mĕ silesc din tóte puterile mele, ca să mĕ arăt demn de încrederea ce mi se da. Tot ceea ce mĕ póte dispensa de la

o asemenea însărcinare sunt numaĭ casurile, cum se numesc ele. de forţă majoră. De aceea rog pe S-tul Sinod să se gândéscă înainte de a intra în discuţiunea lucrăreĭ ce ni se înfăţişéză, ca acéstă lucrare nu este făcută de cătră o comisiune regulat compusă, ea este făcută numaĭ de 2 membrĭ, carĭ aŭ sa vină cu opiniunĭ deosebite, susţinute una de cătră un membru şi a doua opiniune, contrară celeĭ dintâiŭ, susţinuta de cătră cel al doilea.

I. P. S. Mitropolit Primat: Voesc să daŭ o lămurire; cred că acésta discuţiune prealabilă nu'şĭ are locul şi ĭată pentru ce: maĭ întâiŭ lucrarea în sine nu e de o importanţă aşa de gravă ca numaĭ de cât să fie făcută de cătră treĭ membrĭ, ci e o lucrare fórte simplă. Nu intru în a scruta şi în a cerceta pentru ce unul din membrĭ s'a retras; acésta nu a împedecat ca lucrurea să se facă. Comisiunea chiar cu doĭ membrĭ s'a ocupat şi a fost de acord asupra întregeĭ lucrărĭ. Cea-ce cred că ar fi maĭ bine de făcut este, să se dea citirea tipiculuĭ ce s'a elaborat, şi fie-care să ne dăm părerea asupra punctelor pe care le credem de admis saŭ de respins. De aceĭa v'aşĭ ruga să ne mărginim aci şi să închidem incidentul.

P. *S. Episcop al Argeşuluĭ*: P. S. Episcop al Rômnicului a rîdicat o cestiune prealabilă. După mine şi chiar după idea I. P. S. Mitropolit Primat, acéstă cestiune prealabilă o cred inutilă. P. S. Sa — să'mĭ erte espresiunea dacă nu mi-ar fi de Sinod, ĭa şĭ ḑice că are mâncarime de vorbe, dar nu 'i-o ḑic.

In ce s'a împedicat comisiunea în lucrarea eĭ prin faptul retragerea mele? în nimic. Comisiunea a fost în totul de acord. Dacă eŭ m'am retras formal este pentru cuvêntul că am declarat şi verbal că mě retrag, dar cererea mea n'a fost primită. Cuvêntul fórte întemeiat pentru care eŭ mě-am retras. este că atuncĭ când se desbătea asupra comisiuneĭ pentru facerea tipiculuĭ în cestiune, am ḑis că uniĭ din părinţiĭ Arhiereĭ fiind modeştĭ în slujba lor, ar trebui un asemenea tipic după care să se conducă şi chiar diaconiĭ slujitorĭ, şi îndată la aceste expresiunĭ s'aŭ ivit proteste. De aci înţelegênd că, atât persóna mea în comisiunea alésă numaĭ avea nicĭ un rol, cât şi tipicul despre care este vorba l'am creḑut inutil.

Sunt dar de opiniunea I. P. S. Preşedinte ca sa se în-

chidă incidentul, spre a câştiga timpul necesar pentru lucrările ce ne staŭ înainte.

I. P. S. Mitropolit Primat: Nemaĭ cerênd nimenĭ cuvêntul declar incidentul închis.

Acum vom începe cu citirea tipiculuĭ, de óre-ce raportul comisiuneĭ s'a citit în şedinţa trecuta.

— P. S. Episcop al Huşilor raportor citeşte tipicul arhieraticonuluĭ pentru serviciul Arhieresc în ḑilele de Sërbatorĭ marĭ.

— Dupĕ terminarea cetireĭ tipiculuĭ se declară discuţiunea deschisa.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: Pe cât am observat din cetirea acestuĭ tipic, am vĕḑut ca P. P. S. S. comisarĭ la facerea luĭ, s'au inspirat din liturgiele cele vechĭ şi din practica actuala a Bisericeĭ nóstre. Ceea ce eŭ aşı cere acum de la St. Sinod, este ca acest tipic care este o complectare a tipiculuĭ arhieraticonuluĭ, sa fie în armonie cu tipicele care sunt presarate icĭ colo la diferitele serviciĭ de Dumneḑeŭ, ca sa se evite orĭ-ce confusiune, şi cer acésta cu atât maĭ mult cu cât este absolut necesar sa stabilésca şi în Biserica o singura regula, după cum în ţară există în tóte unitate de legĭ şi regulamente. Nu este vorba de Arhiereul care serveşte, ci de diaconĭ şi de preoţĭ. Ţara nóstra astă-ḑı forméza o singura ţara, şi este bine ca şi serviciul divin sa fie unul şi acelaşı în tóte bisericele nóstre. Maı adaog că între prerogativele arhiereilor prevĕḑute în acest tipic sa se pună şi acésta: Ca atuncı când arhiereul oficiază taina botezuluĭ saŭ chiar numaĭ când asistă, singur el sa miruésca pe noul botezat. Atâta aveam de ḑis în privinţa tipiculuĭ.

P. S. Episcop al Huşilor: Cât priveşte propunerea făcuta de P. S Episcop al Dunareĭ-de-jos de a se pune în armonie tipicul acesta cu cel din arhieraticon, precum şi de a se prevedea în el prerogativele Arhiereuluĭ relativ la botez pentru ungerea cu s-tul mir, care mie 'mĭ-a scăpat din vedere, mĕ oblig a le face.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: Sunt satisfacut.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Am cerut cuvêntul să rog pe P. S. Episcop al Huşilor să maĭ citésca încă acest tipic—singur în particular,—şi să caute a înlocui unele cuvinte nu la locul lor, cum de exemplu *guardist* şi alte, cu terminĭ bisericescĭ.

P. S. Episcop al Huşilor: Sa mĕ erţi nu am ḑis *guardist* ci *guarda*.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Prea bine, mĕ rectifiic; dar am observat ca sunt unii termeni carĭ trebuesc înlaturaţi şi înlocuiţĭ cu alţĭ, ce'ĭ avem în limba nóstra bisericéscà.

I. P. S. Mitropolit Primat: Şi eŭ cer asemenea. I Ca preste tot locul în tipic să se înlocuéscà cuvêntul *oficiant* saŭ *servitor* cu espresiunea *liturghisitor*, şi al II, Ca *policrhonisul* sa se puna la finele liturgieĭ. Pun dar la vot tipicul cu modificarile cerute de P. P. S. S. Episcop al Dunareĭ de jos şi al Rômniculuĭ, cum şi cu cele propuse de mine.

— Sântul Sinod aproba.

P. S. Erimia Gălaţénu: I. P. S-te Vĕ rog să bine voiţĭ a'mĭ acorda un congediŭ de treĭ ḑile avênd a mĕ duce la Iaşĭ.

— Sântul Sinod aproba.

— Orele fiind înaintate, şedinţa se rîdica şi se anunţă cea viitóre pentru Marţ 8 Maiu orele 9 a. m.

† Preşedinte, Iosif Mitropolit Primat.

† Secretar, *Gerasim Piteşténu*,

Şedinţa din 8 Maiŭ 1890.

— Şedinţa se deschide la orele 9 a. m. sub preşedinţia I. P. S. Mitropolit Primat.

— Se face apelul nominal şi rĕspund presenţĭ 14 P. P. S. S. membri, fiind absenţĭ I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ şi P. S. Episcop al Romanuluĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Suntem în numĕrul cerut de regulament, prin urmare şedinţa este deschisa.

P. S Gerasim Piteşténu citeşte sumarul şedinţeĭ precedente.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Rog pe P. S. secretar, să bine-voiasca a da ideile mele aşa, cum le-am expus eŭ; adeca ca în tipic sa se întroducà peste tot termeniĭ şi o limbă maĭ bisericéscă.

I. P. S. Mitropolit Primat: Aşa dar pun la vot suma-

rul cu rectificarea ceruta de P. S. Episcop al Rômnicului.

—St Sinod aprobă.

—Se comunică de la biuroŭ adresa d-luĭ Ministru al Culte'or No. 4411, în alăturare cu un manual de Istoria Sacră a Noului Testament prelucrat de Diaconul N. Ionescu, profesor la liceul din Ploeştĭ, cerênd aprobarea S-tuluĭ Sinod, pentru a fi recunoscută ca carte didactică.

I. P. S. Mitropolit Primat: V'aşĭ ruga, dacă bine-voiţĭ, să recomandăm acéstă carte spre cercetare P. S. Gerasim Piteşténu, fiind că tot P. S. S. a cercetat şi partea I-a a acesteĭ cărţĭ făcută de acelaşĭ autor.

—S-tul Sinod aprobă.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: I. P. Sânte şi P. P. S. S. Eŭ cred că în acéstă sesiune maĭ avem puţine ḑile de lucru, şi bine ar fi ca S-tul Sinod care a hotărât ţinerea şedinţelor la ora 9 a. m.; să schimbe acéstă oră şi să ne întórcem la 12, şi acésta o ḑic în vederea de a nu ne lipsi de presenţa I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ, ca şi I. P. S. să fie în totul şi la tóte cu noĭ, ast fel ca dragostea şi pacea ce trebue să existe între noĭ să nu fie jicnită. Ştim cu toţiĭ că I. P. S. Mitropolitul Moldoveĭ este cam suferind, din care causă nu póte veni la ora 9 diminéţa, cum singur ni a declarat într'una din şedinţele Sinoduluĭ. că ar fi bine ca şedinţele să le ţinem la orele 12, ca ast-fel să pótă veni şi I. P. S. Sa. Şi ce inconvenient ar fi dacă am schimba acéstă oră pentru 3 saŭ 4 ḑile? Pe de altă parte, este de mare importanţă ca persóna I. P. S. Sale să ĭa parte la şedinţele Sinoduluĭ. I. P. S. şĭ-a dat cuvêntul pentru ce nu póte veni la ora 9; pentru ce dar noĭ sa nu-ĭ facem acéstă concesiune? Rog pe S-tul Sinod să bine-voiască a se uni cu mine ca în loc să se ţie şedinţele la ora 9 diminéţa, să se ţie la 12, ca cu chipul acesta să putem avea şi pe I. P. S Mitropolitul Moldoveĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Pun la vot propunerea P. S. Episcop al Argeşuluĭ de-a schimba ora şedinţelor de la 9 la 12, pentru raţiunea pe care a espus'o P. S. S. şi motivată de chiar declaraţia I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ, care ne-a arătat că fiind cam suferind, nu póte veni la ora 9. Eŭ mĕ unesc cu propunerea acésta, pentru consideraţia ce am către I. P. S. Sa.

—Se pune la vot propunerea de a se schimba ora şedinţelor de la 9 la 12, şi se respinge cu 9 voturĭ contra 5.

I. P. S. Mitropolit Primat: Acum intrăm în ordinea ḑileĭ. La ordinea ḑileĭ avem raportul comisiuneĭ pentru cercetarea cărţeĭ Preotuluĭ Alexandru Brătaşanu, intitulată: Istoria Vechiuluĭ şi Nouluĭ Testament. P. S. raportor este rugat să bine-voiască a da citire raportuluĭ.

—P. S. Arhiereŭ Inocentie Ploeşténu raportor, citeşte următorul raport:

Inalt Prea Sânţite Stėpâne!

„In urma însărcinăreĭ ce ni s'au pus de S-tul Sinod, co-„municată nouě prin adresa I. P. S. Vóstre No. 17, din „4 a curenteĭ, sub-semnaţiĭ—Arhiereĭ: Inocentie Ploeşténu „şi Gerasim Piteşténu, întrunindu-ne în Comisiune, am „luat în de aprópe şi minuţiósă cercetare lucrarea Părin-„teluĭ Econom Alexandru Brătăşanu, unul dintre veteraniĭ „profesorĭ de religiune, intitulată: *Istoria Sacră a Vechiu-„luĭ Testament.*

„Din acéstă cercetare ne-am încredinţat, şi prin interme-„diul Inal Prea Sânţieĭ Vóstre supunem S-tuluĭ Sinod, că „autorĭul şi-a dat tótă ostenéla, a lucrat din inimă, cu „religiositate şi conştiincios, ca cartea sa, imprimată deja „în Tipografia S-tuluĭ Sinod, să fie o icónă fidelă a Dum-„neḑeeşteĭ Scripturĭ a Vechiuluĭ Testament. Precedată de „o scurtă întroducere privitóre la anticitatea şi divinitatea „Sânteĭ Scripturĭ; înavuţită cu multe reflexiunĭ moralo-„patriotice, cartea presintă cetitorĭuluĭ mult gust şi atrac-„ţiune.

„De aceea, opiniunea sub-semnaţilor este, ca acéstă lu-„crare a Părinteluĭ Econom Alexandru Brătăşanu să se „recunóscă de Sântul Sinod ca una din cele maĭ bune „cărţĭ didactice, care cu bun profit s'ar putea întroduce „ca manual de învăţarea Istorieĭ Sacre, nu numaĭ în cla-„sele primare, ci chiar şi în primele clase giamnasiale.

„Acéstă opiniune a nóstră o supunem cu profund res-„pect la apreciarea şi decisiunea Sântuluĭ Sinod“.

Innocent M. Ploeşténu, Gerasim T. Piteşténu.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Cer cuvêntul asupra conclusiunilor raportuluĭ. Dupě cum am auḑit din cetirea raportuluĭ, P. S. raportor cere, ca să dăm un vot, ca acéstă carte să fie primită ca carte didactică pentru şcólele

primare și chiar cele secundare. Cunosc și eŭ pe bătrânul și venerabilul preot Brătășanu, precum și tótă activitatea luĭ ca profesor. El este un bărbat vrednic de tótă stima, este un preot model, căruia societatea și Biserica datorește să-ĭ conserve memoria și tot respectul. Când însă este vorba de o carte didactică, tóte aceste calitățĭ, împreună cu cele enumerate prin raport, mi se pare că nu sunt de ajuns. P. S. raportor nu ne spune nicĭ una din acele condițiunĭ, ce trebue să întrunéscă o Istorie Sântă, menită pentru școlă; adică dacă ea are o metodă, dacă limba este potrivită pentru înțelegerea copiilor de școlă, și altele; cunosc și eŭ acéstă carte și știŭ, că acesteĭ cărțĭ îĭ lipsesc condițiunile, ce se cer de la o carte didactică; ea însă are calitățĭ, ce-ĭ daŭ meritul uneĭ scrierĭ pióse, și fac din autor un bărbat adânc pătruns de sentimentul religios. De aceĭa eŭ așĭ propune, ca conclusiunile raportuluĭ să se modifice în modul următor: „Cartea este bună de cetire și póte fi întrebuințată de toțĭ creștiniĭ pioșĭ“.

P. S. Arhiereŭ Innocentie Ploeșténu: P. S. Episcop al Rômniculuĭ confundă acéstă carte, care este didactică, cu cea-l-altă carte a preotuluĭ Brătășanu, intitulată: „Viața Domnuluĭ nostru Iisus Christos“, care în adevĕr este carte de cetire. Eŭ mĕ ocup în raportul pe care l'am citit, de Istoria Sacră a Vechiuluĭ Testament care este făcută dupĕ metoda erotimatică, cu întrebărĭ și respunsurĭ. Dupĕ cunoștința mea, declar că acéstă carte merită să fie recunoscută ca carte didactică.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Nu mi s'a spus în raport nimic din cele ce P. S. raportor ne spune verbal, n'a vorbit de metóda cărțeĭ, nicĭ de alte condițiunĭ. De aceĭa cred, că sunt autorisat a nu o primi, ca carte didactică.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos: Cer cuvêntul, nu atât ca să vorbesc asupra conclusiunilor raportuluĭ, cât maĭ mult să atrag atențiunea tuturor P. P. S. S. comisarĭ, care aŭ însĕrcinarea de a cerceta cărțile ce li se trimit. Am observat că rapórtele tuturor raportorilor, se mărginesc numaĭ întru a ne da convincțiunea ce 'șĭ-aŭ format raportorul saŭ comisiunea, ĭar nicĭ de cum nu spune S-luĭ Sinod lacunele ce aŭ observat, saŭ metodul întrebuințat în aceste cărțĭ. De aceĭa așĭ ruga pe toțĭ P. P. S. S. comisarĭ, ca în raport să ne dea o ideĭe clară despre materia cuprinsă și metoda întrebuințată în acéstă carte. Cât des-

pre mine, eŭ îĭ cred pe cuvênt—şi trebue să'ĭ credem cu toţiĭ.—dar mě gândesc şi la rěul ce resultă din afluenţa cea mare a carţilor religióse ce vin la St. Sinod, şi trec prin comisiunĭ cum trec scrisorile la poştă. Eŭ gândesc că ar trebui să se cerceteḑe cu deamănuntul asemenea cărţĭ, ca raportorul să ne dea deslușirile necesare. Ştiţĭ cu toţiĭ că noĭ am aprobat multe carţĭ, dar în realitate nu avem nimic. Cele maĭ multe din cărţĭ sunt lipsite de metoda, în unele din ele s'aŭ întrodus şi materiĭ străine de s-ta scriptura.

Rog dar pe P. S. raportorı, ca orĭ de câte orĭ aŭ a cerceta vre-o carte să observe dacă autorul cărţeĭ s'a inspirat numaĭ de s-ta scriptura în scrierea sa, sau şi din alte cărţĭ, şi în asemenea cas să se comunice st. Sinod casul, spre a decide cele de cuviinţa.

P. S. Arhiereŭ Innocentie Ploeştênu: Când este vorba de o Istorie Sacra a V. saŭ N. Testament, negreşit, ca tóta materia cuprinsa acolo este din s-ta scriptură. Trebuia să maĭ spun şi acésta?!

Vocĭ: Neaparat.

P. S. Arhiereŭ Innocentie Ploeştênu: Eŭ am creḑut acésta de prisos. Eŭ vě declar ca cartea parintelui Bratașanu este buna, metodică, fiind facută de un preot şi vechiu profesor cu experienţă, care şi-a consacrat tótă viaţa sa cu studiul.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Cine'ĭ contestă acest merit? Eŭ însa primesc ca acéstă carte sa fie recomandată numaı ca carte de lectură, ĭar nu ca carte didactică.

I. P. S. Mitropolit Primat: Pun la vot propunerea P. S. Episcop al Rômniculuĭ, ca cea maı departată.

— St. Sinod o respinge.

I. P. S. Mitropolit Primat: Respingêndu-se propunerea P. S. Episcop al Rômniculuĭ, se înţelege că se primesc conclusiunile raportuluĭ.

—P. S. Arhiereŭ Inocentie Ploeştênu citeşte urmatorul raport al comisiuneĭ pentru cercetarea cărţeĭ Pr. Alexandru Brătăşanu întitulată: „Viaţa Domnuluĭ nostru Iisus Christos".

Inalt Prea Sânţite Stěpâne !

„Consecinţĭ votuluĭ Sântuluĭ Sinod, comunicat nouě prin „adresa I. P. S. Vóstre No. 19, din 4 a curenteĭ, întru-

„nindu-ne în comisiune și luând în de aprópe cercetare „cartea Parintelui Economŭ Alexandru Bratășanu nu„mita: „*Viața Domnuluĭ Dumneḑeŭ și Mântuitorĭul nostru* „*Iisus Christos*“, ne-am încredințat cá ea este un fel de con„cordanță a împrejurárilor și faptelor expuse în ceĭ patru „sânțĭ Evangheliștĭ, urmându-se de la început și pana la „fine șirul cronologic; pentru care batrânul preot, autorul „acestei cărțĭ, trebue să'șĭ fi dat o mare ostenéla; maĭ a„les ca— precum spune însușĭ în prefața,—n'a avut altă „calauḑa de cât Evangelia și scurtele indicațiunĭ cronolo„gice din Isto ia Bisericésca a luĭ Meletie Episcopul A„tine or. Stilul cărței este simplu, dar placut și atractiv. „Se póte ḑice cu drept cuvênt, cá cartea este unica „la noĭ în feluĭ eĭ și în vedere cu materia ce tratéza. „Și, dacă pentru fie-care creștin este o obligațiune morală „să cunósca Viata Domnuluĭ și Mântuitoruluĭ nos r ı, apoĭ „acésta carte este cea maĭ buna calăuza spre acest finit; „cacĭ ea este o fidela icónă a tuturor celor cuprinse în s țiĭ „Evangheliștĭ, și maĭ ales ca expune tóte în șirul crono„logic, cum s'aŭ urmat faptele, în mod natural, unele dupa „altele.

„In vederea acestora, sub-semnațiĭ credem că s-tul Sinod „ar putea recunóște acésta carte ca unul dintre cele maĭ „bune manuale de citire, nu numaı pentru școlı în genere, „dar și pentru fie care credincĭos, care urmarește cu seri„ositate mântuirea sa sufletéscă.

Acésta opini ne, sub-semnațiĭ o supunem cu respect la apreciarea și decisiunea s tuluĭ Sinod.

Innocent M. Ploeșténu, Gerasim T. Piteșténu.

Apoĭ continuă: încă o lamurire voiŭ da s-tuluĭ Sinod. Acésta carte precum și cea l-alta care s'a votat, ambele sunt corectate de mine, tiparite în „Tipografia Cărților Bisericești“ și sunt cu minițiositate corectate de mine; acum din noŭ le am citit, și prin urmare ceia-ce ḑic este în deplină cunoștință de causă.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Ascultând raportul în privința acesteĭ carți, mĕ cred dator de a mulțumi P. S. raportor, pentru modul cum s'a exprimat asupra cuprinsului carței. In adevĕr aicĭ daŭ votul meŭ cu convingere; acésta este o carte eșită din munca unuĭ om, pentru care

și-a consacrat o viață întrégă, și va deveni folositóre atât pentru copiĭ cât și pentru creștiniĭ maturĭ. De aceia votez din tótă inima conclusiunile raportuluĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Pun la vot conclusiunile raportuluĭ.

— St. Sinod le aprobă.

— P. S. Gerasim Piteșténu citește următorul raport al comisiuneĭ pentru cercetarea cărțeĭ Pr. Ión Constantinescu întitulată „Istoria Sacra a Noului Testament“.

Inalt Prea Sânțite Stĕpâne!

„Conform votuluĭ St. Sinod dat în ședința din 4 Maiŭ „curent, sub-semnațiĭ membrĭ aĭ comisiuneĭ instituite pen„tru cercetarea opuluĭ întitulat: Istoria Sânta a Nouluĭ Te„stament, elaborat de Prea Cucernicul Iconom Ión Cons„tantinescu, pentru usul șcólelor secundare, studiând acéstă „lucrare, am constatat că întrunește condițiunile pentru a „fi admisă ca carte didactica. Ea se distinge de alte lucrărĭ „de felul acesta cu deosebire prin partea introductivă: unde „se daŭ maĭ multe noțiunĭ necesare, pentru a studia cu „profit istoria Nouluĭ Testament. Nu maĭ puțin este su„perióră altora prin o împărțire logică, espunêndu-se în „partea întâĭu: evenimentele petrecute înainte și dupĕ naș„terea luĭ Iisus Christos, ĭar în partea a doua: activitatea „mesianică a luĭ Iisus, patimele, mórtea, învierea și înălța„rea luĭ la cer; la urmă se află un apendice ce cuprinde „istoria lațireĭ creștinismuluĭ pănă la Constantin cel Mare „și harta Palestineĭ de și s'ar fi putut face și o altă îm„părțire reală, adecă: în partea întăia să se trateze is„toricul, ĭar în partea a doua învĕțăturile dogmatice „și morale, aducêndu-se dovedĭ despre divinitatea Mântui„toruluĭ nostru, prin împlinirea profețielor mesianice, prin „întreita sa activitate de învĕțător, preot și conducĕtor „(Impĕrat), prin minunele și profețiele sale, precum și „prin descrierea împărățieĭ sale mesianice, etc. Pe lângă „o espunere destul de lămurită cartea este însoțită de multe „note explicative. La fie-care paragraf sunt reflexiunĭ mo„rale fórte instructive, de și ar fi de dorit ca aceste „învĕțăturĭ să fie întemeiate pe învĕțăturile sânților pă„rințĭ. De altmintrelea cartea nu este lipsită nicĭ de a-

„paratul critic, stilul este atractiv şi limba pre cât s'a pu-
„tut curată.

Sperând că la o altă ediţie, autorul se va sili a îmbu-
„nătăţi şi maĭ mult lucrarea sa şi ast-fel literatura nóstră
„didactico-bisericéscă va fi înzestrata cu o lucrare bună,
„suntem de opiniune a se aproba acéstă lucrare şi de St.
„Sinod ca carte didactică.

Acesta fiind resultatul cercetărilor nóstre, cu respect 'l supunem deliberăreĭ St. Sinod.

Inocent M. Ploeşténu, *Gerasim T.* *Piteştênu*.

— Se pune la vot conclusiunele raportuluĭ şi Sântul Sinod le aproba.

— P. S. Arhiereŭ Valerian Rômnicénu citeşte raportul pentru tunderea în monahism a suroreĭ Stancuţa Pĭetrarésa de 65 anĭ din Monastirea dintr'un lemn. Comisiunea gasind îndeplinite formele cerute de regulament opinéză a se admite călugărirea.

— Sântul Sinod aprobă.

— Idem raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ, prin care opinéză a se admite la calugărire fratele Stoica Florea de 66 anĭ din schitul Lainicĭ.

— Sântul Sinod aprobă.

— Idem raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ prin care opinéză a se admite calugărirea frateluĭ Teodor Constantin de 65 anĭ, a se amâna călugarirea frateluĭ Mihail Sin Mihaĭ de 72 anĭ pana ce va presenta actul de despărţire de soţia sa, şi a respinge calugarirea luĭ Ión I Popa fiind de 17 anĭ, câte treĭ din monastirea Caldaruşanĭ.

Se pune la vot conclusiunele raportuluĭ şi Sântul Sinod aproba.

— Idem raportul comisiuneĭ de petiţiuni prin care opinéză a se admite calugărirea suroreĭ Elena Stănescu de 39 anĭ, din M-rea Viforâta.

— Sântul Sinod aprobă.

— Idem raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ, prin care opinéză a se admite calugarirea fraţilor: Ştefan Ionescu de 70 anĭ şi Gheorghe Macovicénu de 34 anĭ, şi a se amâna calugărirea frateluĭ Nicolae Prahoveanu până va presenta actul de despărţire de soţia sa, toţĭ aceştia din M-rea Cernica.

— Sântul Sinod aprobă conclusiunile raportuluĭ.

— Idem citește raportul comisiuneĭ de petițiunĭ, prin care opinéză a se admite în schima monahală surorile: Ana Stanescu de .... anĭ, Ana Popescu de de 45 anĭ și Ana C. Popescu de 29 anĭ (mută), călugărită în cas de bólă, și a se amâna călugărirea surorilor Maria Georgescu de 36 anĭ. Maria Petrescu de 34 anĭ și Ana Ionescu de 34 anĭ, până vor îndeplini vârsta cerută de regulament. Tóte acestea de M-rea Susana.

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de jos*: Cer cuvêntul, nu asupra conclusiuneĭ afirmative pentru surorile de maĭ sus, ci pentru conclusiunea raportuluĭ care nu voește să recomande pe cele alte surorĭ la călugărie ca neavênd etatea legală. Pentru că acele surorĭ despre care comisiunea opinéza a li se amâna călugărirea, fac serviciŭ de cântărețe și paraclisere și fiind-că prin monastirĭ din ce în ce a început a se simți lipsă de persóne apte pentru asemenea servicii; rog pe Sântul Sinod să priméscă și călugărirea acestor surorĭ pe lângă cele recomandate de comisiune.

I. P. S. Mitropolit Primat: Pun la vot propunerea P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos ca cea maĭ depărtată.

— Sântul Sinod o aprobă.

P. S. Arhiereŭ Valerian Rômnicénu raportor, citește raportul comisiuneĭ de petițiunĭ prin care opinéză a se admite tunderea în monahism a persónelor următóre: Dumitra Spirescu, de 60 anĭ; Ana Bărbulescu de 43 anĭ; Elena Nicolescu de 40 anĭ; Maria Aron de 44 anĭ; Maria Vasile de 46 anĭ; tóte din M-rea Răteștĭ; Maria Nicolae Ion de 41 anĭ; Rada Nicolae Vasâiu de 40 anĭ, ambele din Monastirea Coteștĭ; Parascheva Nicolae Moldovénu de 70 anĭ; Ana I. Mutu de 64 anĭ, ambele din M-rea Rogozu; Vlada Radu Bojog de 44 anĭ din Monastirea Barbu și fratele Nicu D. Goroveiŭ de 37 anĭ din Monastirea Ciolanu.

— S-tul Sinod aprobă conclusiunile raportuluĭ.

— Nemaĭ fiind nimic la ordinea ḑileĭ ședința se rîdică, anunțându-se pe ḑiua de Vinerĭ 11 Maiŭ orele 9 a. m.

Președinte, **Iosif Mitropolit Primat.**

Secretar, *Gerasim Piteșténu*,

Şedinţa din 11 Maiu 1890.

— Şedinţa se deschide la orele 9 a. m. sub preşedinţa I. P. S. Mitropolit Primat.

— Se face apelul nominal şi rĕspund presenţĭ 15 P. P. S. S. Membrĭ, fiind absent P. S. Episcop al Romanuluĭ.

— P. S. Gerasim Piteşténu, citeşte sumarul şedinţeĭ de la 8 Maĭu.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ* : Rog pe biuroŭ ca în privinţa opiniuneĭ mele, emisă cu ocasia cetireĭ raportuluĭ privitor la cartea: *„Istoria Sacră“* a părinteluĭ Brataşanu, să se dea ideile mele întocmaĭ; căcĭ eŭ am ḑis: în basa considerentelor raportuluĭ, ĭar nu în basa conclusiunilor raportuluĭ, acéstă carte să fie admisă nu ca carte didactică, ci ca carte de lectură.

I. P. *S. Mitropolit Primat :* Sunt trecute în procesul verbal.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ* : Eŭ cer să fie trecute şi în sumar.

P. S. Gerasim Piteşténu : Eŭ am reprodus în sumar ideia ce resultă din procesul verbal. Dacă voiţĭ, voiŭ da cetire cuvintelor ce a'ţĭ pronunţat ca să vĕ convingeţĭ.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ : N'am ḑis aşa, ci că pe basa considerentelor din raport, am opinat a se admite numaĭ ca carte de citire, ĭar nu am ḑis simplu că cartea nu merită a fi aprobată.

I. P. *S. Mitropolit Primat :* Se va face rectificarea ce o cereţĭ. Pun la vot sumarul.

— S-tul Sinod aprobă.

— Se comunică de la biuroŭ douĕ adrese ale Episcopieĭ Buzĕuluĭ, relativ la călugăririĭ, şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

— Idem raportul comisiuneĭ din Bucureştĭ, pentru cercetarea cărţilor didactico-religióse, pe lângă care înaintéză maĭ multe manuale cu resultatul cercetărilor, conţinut în un proces verbal.

P. *S. Episcop al Dunareĭ-de-jos :* Intre manualele cercetate de comisiunea din Bucureştĭ, vĕd că este şi Istoria Sacră a părinteluĭ Brătăşanu, asupra căreia, în şedinţa de alaltăerĭ, Sântul Sinod 'şĭ-a dat votul seŭ afirmativ, pe baza raportuluĭ ce ne-a cetit P. S. Arhiereŭ Inocentie Ploeşténu ; şi pentru ca în cunoştinţă de causă să ştim şi maĭ

bine adevěrul asupra acesteĭ cărțĭ, rog pe Sântul Sinod, ca să încuviințeze cetirea raportului ce ni s'a anunțat acum de la biuroŭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Dați-mĭ voe să daŭ o lămurire: In ședința trecută St. Sinod a dat un vot asupra uneĭ cărțĭ a Pr. Brătășanu, care era trimisă de maĭ mult timp la comisiunea din Bucureștĭ pentru cercetarea cărților didactice. Acum vě întreb, maĭ putem noĭ reveni asupra aceluĭ vot dat?

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos: Nu este vorba de vot.

I. P. S. Mitropolit Primat: Pe lângă acea carte de care este vorba, maĭ sunt alte cărțĭ ale altor autorĭ pe care le-a cercetat comisiunea. Eŭ cred ca în privința cărțeĭ părinteluĭ Brătașanu, odată ce s'a dat un vot este bine dat, și numaĭ putem reveni, ĭar cât pentru cărțile celor alțĭ autorĭ, așĭ crede că e bine să li se înapoeze, împreună cu observațiunile comisiuneĭ.

P. S. Episcop al Rômnicu1uĭ: Cer cuvêntul în cestiune de regulament. Noĭ avem un regulament pentru cercetarea cărților bisericeștĭ, care stabilește ca cărțile venite spre cercetare, sa meargă: fie la comisiunea din Bucureștĭ fie la cea din Iașĭ, mergênd la una din comisiĭ o carte, trebue să mérga la amêndouĕ comisiunile. In fața acestuĭ regulament eŭ întreb pe biuroŭ: acest raport este venit din partea amênduror comisiunilor, saŭ este numaĭ de la cea din Bucureștĭ?

I. P. S. Mitropolit Primat: Numaĭ de la cea din Bucureștĭ.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Dacă este așa, apoĭ regulamentul ne obligă sa trimitem aceste cărțĭ și la comisiunea din Iașĭ, și pe urmă să ne pronunțăm asupra lor.

I. P. S. Mitropolit Primat: Pentru cartea părinteluĭ Bratășanu s'a dat un vot și prin urmare nu se maĭ póte trimite.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Nicĭ eŭ nu țiŭ să se trimită cartea Parinteluĭ Brătașanu, ci cele-l-alte cărțĭ.

P. *S. Episcop al Hușilor*: In privința celor ḑise de P. S. Episcop al Rômniculuĭ, cum că aceste cărțĭ trebuesc trimise și la comisiunea din Iașĭ, eŭ susțin că însușĭ președintele comisiuneĭ de aicĭ era dator să le trimiță direct; și numaĭ după ce se cercetaŭ și de acea comisiune trebuea să

le trimită la St. Sinod, căcĭ așa prescrie regulamentul respectiv.

P. S. Arhiereŭ Dionisie Craĭovénu: Așa s'a făcut până acum, dar mie mi s'a cerut ca să aduc cărțile.

P. S. Arhiereŭ Gerasim Piteșténu: S'a cerut știința despre ce s'a făcut cu cărțile, dar nu să depuneți raportul.

I. P. S. Mitropolit Primat: Ca să se facă lucrul conform cu regulamentul, sa se trimita aceste cărțĭ și la comisiunea din Iașĭ afară de a părinteluĭ Bratășanu, asupra căreĭ S-tul Sinod a dat un vot.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos : N'am să mě opun la aceĭa, de a nu se trimite cartea Pr. Bratășanu, la comisiunĭ, dar fiind-că s'a dat un vot relativ la acéstă carte, eŭ a'șĭ dori ca St. Sinod sa audă raportul anunțat de biuroŭ, pentru ca sa știm cum s'a pronunțat acea comisiune.

P. S. Gerasim Piteșténu: S'a dat un vot și nu maĭ putem ceti raportul, căcĭ revenim asupra votuluĭ dat.

Daca voițĭ să știțı conținutul raportuluĭ, n'avețĭ de cât să'l citițĭ în particular.

I. P. S. Mitropolit Primat: Pun la vot părerea mea, ca aceste cărțĭ să fie trımise și la comisiunea din Iașĭ afara de cartea Preot Brătașanu.

— St. Sinod aproba.

P. S. *Episcop al Dunareĭ de jos :* Vě rog să dațĭ cetire raportuluĭ.

Vocĭ : S'a votat.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos : Nu trebue să ne jucăm asupra acestuĭ cuvênt. Cum? Ce a'țĭ pus la vot? eŭ cer sa se citésca raportul.

P. S. Gerasim Piteșténu : Nu este nevoe să se citéscă, și nu maĭ putem reveni asupra votuluĭ. . . .

P. S. Episcop al Dunareĭ de jos : Eŭ cer sa se citéscă raportul comisiuneĭ din Bucureștĭ, care ni s'a anunțat astă-ḑĭ de la biuroŭ, căcĭ alaltaĭerĭ s'a cetit raportul uneĭ alte comisiunĭ. . . .

I. P. S. Mitropolit Primat: Se va trimite dar la comisiunea din Iașĭ de către președintele comisiuneĭ din Bucureștĭ.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: Vě rog să se ia act că am cerut cetirea raportuluĭ și mi s'a refusat de biuroŭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: P. Sânte, nicı odata nu se cetesc comunicările în extenso ci în resumat.

Acum intram în ordinea ḑileĭ.

La ordinea ḑileĭ avem raportul comisiuneĭ, pentru cercetarea compturilor Jurnaluluĭ şi Tipografieĭ Cărţilor Bisericeşti pe anul 1889—90, cum şi a budgetuluĭ de venituri şi cheltuelĭ pe anul 1890—91. P. S. raportor este rugat sa bine-voiască a citi raportul.

—P. S. Episcop al Argeşuluĭ raportor, citeşte următorul raport:

Inalt Prea Sânţite Stĕpâne,

Sub-semnaţiĭ membrĭ aĭ comisiuneĭ S-tuluĭ Sinod pentru cercetarea compturilor, atât la „Tipografia Cărţilor Bisericeştĭ" cât şi la Jurnalul St. Sinod: „Biserica Ortodoxă Română", procedând la cercetarea socotelilor sub preşedenţia P. S. Inocentie Episcopul Buzĕuluĭ în ḑiua de 3 Maĭu şi continuând şi în ḑiua de 5 Maiu, după ce ne-am convins ca cifrele cuprinse în tablourile, atât acel privitor la Tipografie cât şi acela al Jurnaluluĭ sunt justificate prin piese, şnuruite şi parafate în regulă, cuprinse într'un dosar de 444 foĭ, am întrat în constatarea şi cercetarea specială a cifrelor.

Resultatul comisiuneĭ este următorul:

Pentru Tipografie: Budgetul anuluĭ trecut a presentat suma de 63,111 leĭ 31 banĭ; iar cheltuelile 52,780 leĭ.

In realitate s'a cheltuit, dupa cum se justifica prin acte numaĭ suma de 39,778 leĭ, şi s'a încasat în cursul anuluĭ expirat suma de 32,735 leĭ 20 banĭ, după cum se constata din condica de Casă, din care resultă: Ca casa Tipografieĭ se presinta la finele anuluĭ budgetar expirat, cu un deficit de 6,701 leĭ 72 banĭ, din causa ca nu s'aŭ putut încasa la timp veniturile prevĕḑute în budget.

Prevederile budgetare ale anuluĭ present $^{1890}/_{91}$ se presinta cu un venit total în suma de 59,940 leĭ 32 banĭ, şi anume: I-iu, din 20,224 leĭ 56 banĭ, datoriĭ de pe cărţile expediate deja Protoiereilor, dupa cum se vede din tablourile A pana la N anexate pe lângă raport, adică: Mitropolia Ungro-Vlahieĭ datoreşte suma de 6,366 leĭ 25 banĭ, Mitropolia Moldoveĭ 2,127, leĭ 12 banĭ Eparhia Rômnicului Nouluĭ Severin 1,582 leĭ 10 banĭ, Eparhia Argeşuluĭ 2,641 leĭ 89 banĭ. Eparhia Buzĕuluĭ 574 leĭ 60 banĭ, Eparhia Romanuluĭ 693 leĭ, Eparhia Huşilor 178 leĭ

70 banĭ şi Eparhia Dunăreĭ de jos 6,060 leĭ 90 banĭ; total 20,224 leĭ 56 banĭ, al II-lea : din venitul imprimăreĭ Jurnaluluĭ Nr. 9 anul 1888 pana la Nr 12 şi anul 1890 în suma de 16,800, III-lea: din 10,915 leı 56 banĭ, proveniţĭ din diferite tipariturĭ, desfacerı directe de cărţĭ bisericeştĭ aflate în deposit, si din alte micı imprimate, după cum s'aŭ prevadut şi în anul trecut şi s'a încasat. Acestea sunt veniturile Tipografieĭ pentru anul curent.

Iar la cheltuelĭ sĕ presintă budgetul cu suma totala de: 52,151 leĭ 72 banı şi anume : I-iu A). Salariele personaluluĭ administrativ 3.440 leĭ. B). A atelieruluı de culegĕtorie 10,680 leı, C). A atelieruluı de Maşinĭ 3,600 leı, în total cu suma de 17,720 leĭ. II-lea. Material tipografic şi atle cheltuelĭ ecstraordinare în sumă de 27.740 leĭ, adica: A). Material tipografie 20,000 leĭ. B). Cheltuelı de legatorie 3,000 leĭ. C). Material combustibil 1 500 leĭ D). Cheltuelĭ de Cancelarie 240 leı, şi în fine E). Cheltuelı ecstraordinare 3,000 leĭ. Totalul general 27,740 leı.

In total veniturile budgetare pentru anul present sunt de 59,940 leı 32 banĭ, ïar cheltuelile în suma de 52,161 leĭ 72 banĭ, urmând a rĕmânea un escedent la finele anuluĭ budgetar de 7,778 leı 60 banĭ, când s'ar încasa tóte veniturile prevedute, dupa cum sunt specificate în budget.

Ce se atinge de veniturile şi cheltuelile budgetuluı Jurnaluluĭ Sânt. Sinod: „Biserica Ortodoxa Romåna", a fost presentát pentru anul ecspirat cu suma de 89,882 leĭ 76 banĭ. şi am constatat că s'au încasat în realitate numaĭ 34,442 leĭ 96 banĭ; şi s'au cheltuit 27,428 leĭ 31 banĭ, prin urmare s'a încheiat anul budgetar al Jurnaluluı cu un escedent de 12.014 leĭ 65 banĭ.

Prevederile budgetare pentru anul curent sĕ presinta cu un venit total de 120,905 leĭ 10 banı. proveniţĭ : A). Din escedentul de 12,014 leĭ, banı 65 de la finele luneĭ luĭ Martie 1890. B). Din rămăşite de încasat în suma de 67.318 leı 45 banĭ pe aniĭ 1882 pană la 31 Martie 1890, datoriĭ vechĭ şi anume : Mitropolia Ungro-Vlahieĭ 11,551 leĭ 80 banĭ, Mitropolia Moldoveĭ şi Suceveĭ 12,101 leĭ 40 banĭ, Eparhia Rômnicul-Noul-Severian 20,590 leĭ 25 banĭ, Eparhia Argeşuluĭ 987 leĭ 10 banı, Eparhia Buzĕuluı 470 leĭ, Eparhia Romanuluı 1,496 leĭ 50 banĭ, Eparhia Huşilor

5,604 leĭ şi Eparhia Dunăreĭ de jos 1,046 leĭ 40 banĭ.*) C). Di' veniturile anuluĭ curent în sumă de 39.672 leĭ, contate pe 3,306 abonamente. D). Din 1,800 leĭ abonamente directe. şi în fine E). Din 100 leĭ venituri ecstraordinare. Total 120.905 leĭ 10 banĭ, veniturile Jurnaluluĭ din datoriele vechĭ şi abonamentile anuluĭ present.

Cheltuelele budgetuluĭ Jurnaluluĭ pentru anul present sunt în suma de 52, 903 leĭ 69 banĭ, sarcine din trecut rĕmase asupra caseĭ Jurnaluluĭ şi anume : Salariele neachitate ale membrilor Comitetuluĭ redactor până la 31 Martie 1890, în sumă de 22, 640 leĭ, remisa Protoĭereilor asupra datorielor vechĭ pana la 31 Martie 1890, în sumă de 13, 463 leĭ 69 banĭ, şi ultim, imprimatul Jurnaluluĭ, de la No. 9 1888 până la No. 12, 1889 90 în sumă de 16,800 leĭ. Acestea sunt datoriĭ din trecut asupra caseĭ Jurnaluluĭ.

Redacţia însa şi administraţia Jurnaluluĭ pentru anul curent, se presinta cu cheltuelĭ în sumă de 26,620 leĭ, adică : A). Salariele a treĭ membrĭ 12,600 leĭ. B). Salariele unuĭ comptabil-copist şi a unuĭ expeditor în sumă de 1.920 leĭ, şi C). Imprimatul Jurnaluluĭ cu suma de 12,000 leĭ a 1,000 leĭ pe luna. D). 100 leĭ abonamente la jurnale streine. E). Cheltuelĭ de expediţie 3,000 leĭ. F). Cheltuelĭ de cancelarie, corespondenţe, rĕmisa Protoĭereilor pentru anul curent de 7.934 leĭ 40 banĭ; Total 8,774 leĭ 40 banĭ.

Totalul cheltuelilor dar este de 91,298 leĭ 9 banĭ, care scadêndu-se din totalul general al veniturilor de 120,905 leĭ 10 banĭ, ne da un escendent de 29,607 leĭ şi 1 ban, daca s'ar încasa tóte veniturile prevĕdute în budget.

Comisiunea avênd în vedere ca sunt cifre între datoriele de la Jurnal, a carora încasare este imposibila şi anume: Protoeria judeţuluĭ Rômnicu-Sarat cu 470 leĭ pe anii 1884 şi 1885. Protoĭeria de Suceva cu 783 leĭ pe aniĭ 1884, 1885 şi 1886 şi Protoĭeria de Vasluĭ cu 72 leĭ, este de opiniune

Nota Redacţieĭ. Sumele notate nu sunt reale căcĭ în aceste ţifre intră şi remisele ce se cuvine Protoereilor la sumele întregĭ debitate pentru abonamentele făcute pe fie-care an, aşa că rĕmăşiţele de încasat pentru fie-care Eparhie sunt maĭ micĭ după cum s'a arătat St. Sinod specific prin tablourĭ.

De la Aprilie aŭ achitat debitele cu desĕvêrşire: Prot. jud. Fălciŭ aniĭ XI şi XII, Prot. plăşeĭ de jos din Capitală, Prot. plăşeĭ de sus, Prot. jud. Mehedinţĭ anul X, Prot. jud. Covurluĭ aniĭ XII şi XIII, Prot. jud. Tutova anul XII, Prot. jud. Iaşĭ anul XI.

a se şterge aceste cifre din compturi, facêndu-sĕ cunoscut despre acésta comitetuluĭ redactor de cătră St. Sinod, maĭ ales că persónele asupra cărora planéḍa aceste datoriĭ sunt decedate, şi n'aŭ rĕmas fondurı din care să se pótă achita aceste sume.

Terminând comisiunea operaţia constatărilor şi verificărilor de cifre din ambele situaţiunĭ presentate spre aprobare, declară: că tóte cheltuelile şi veniturile sunt esacte şi sprijinite pe acte justificative, presentând încă şi însemnate economiĭ, resultate din budgetele anuluĭ expirat, precum se constată din tablourĭ.

Comisiunea apoĭ avênd în vedere şi situaţia din Eparhia Huşilor, privitóre atât la datoriele de la Jurnal cât şi la ale Tipografieĭ, presentată St Sinod de P. S. Episcop de Huşĭ, şi care s'aŭ comunicat spre orientare şi comisiuneĭ, după informaţiile positive ce s'aŭ dat. s'a vĕḍut că situaţia presentă este în totul în conformitate cu datoria prevĕḍută în situaţia generală a comitetuluĭ Jurnaluluĭ, şi că aparenta diferinţă există numaĭ din causă că în cifrele presentate de Direcţiunea Tipografieĭ şi de comitetul redactor, să cuprind şi remisele Protoĭereilor pe toţĭ aniĭ ce n'aŭ achitat datoriele pe deplin, pe când în situaţiunea P. S. Episcop al Huşilor sunt aparte puse cifrele cu care real datoreşte o Protoĭerie, lucru pe care'l confirmă şi P. S. Sa, că adică aşa s'a urmat în trecut cu darea compturilor cătră St. Sinod, opinând P. S. Sa a se scădea pe viitor şi remisele Protoĭereilor, în raport cu sumele achitate din aniĭ pentru care s'aŭ trimis baniĭ. Deci comisiunea în conformitate şi cu opiniunea P. S. Episcop al Huşilor, este de socotinţă: ca începênd cu anul curent, sumele de care sunt în drept a beneficia Protoĭereiĭ ca remisă de la Jurnal 20°/₀ să se scadă de o dată, proporţional cu baniĭ ce trimet, spre a nu se maĭ încărca conturile cu sume fictive, fiind-că în realitate acele sume sunt în mare parte remise de ele Protoĭereilor. Acéstă măsură să se facă cunoscută din partea St. Sinod şi comitetuluĭ redactor, spre a se şti cu esactitate pe viitor, care este datoria reală pe care Redacţia trebue să o încaseze de la o Protoĭerie.

Opinăm a se urma tot ast-fel şi cu remisa de 10 °/₀, acordată de St. Sinod persónelor care plătesc anticipat cărţile bisericeştĭ, cum şi Protoĭereilor care cer în deposit cărţĭ de ritual spre desfacere.

Cât despre datoria Tipografieĭ de 12,978 leĭ 74 banĭ, cătră casa Socec şi Comp. din anul 1888—89, despre care se vorbeşte în raportul direcţieĭ Tipografieĭ, cu care sumă s'a cumpărat material tipografic, adică hârtie pentru imprimarea Apostoluluĭ, Evangelieĭ etc: spre a se putea plăti, comisiunea opinédă a se mijloci de cătră St. Sinod la Onor. Minister de culte în mod oficial, de a achita Tipografieĭ două imprimate, pe care le-a şi terminat şi depus în primirea Onor. Minister, dar a căror cost în sumă de 6,897 leĭ nu i s'a plătit. Cu acéstă sumă încasată, şi din alte economiĭ ale Tipografieĭ s'ar achita şi acéstă singură datorie ce maĭ planéză asupra Tipografieĭ.

Cât priveşte pentru cererea ce face direcţia de a i se lăsa latitudinea de a face cheltuelĭ pe viitor numaĭ în margenile veniturilor—, fără a se maĭ contracta nuoĭ datoriĭ,— în fine a face economiele posibile din budgetul Tipografieĭ, comisiunea este de părere a i se admite cererea de a face economiĭ, nu însă de a trece şi în plus peste cifrele prevĕdute în budget, maĭ ales pentru că acéstă mĕsură este în avantagĭul Tipografieĭ.

Acesta fiind resultatul cercetărilor comisiuneĭ însărcinată de St. Sinod cu constatarea şi verificarea sumelor presentate de Direcţia Tipografieĭ St. Sinod şi de comitetul redactor al revisteĭ „Biserica Ortodoxă Română“, gasindu-le atât cheltuelile făcute în margenile budgetuluĭ şi justificate tóte prin acte, cât şi prin veniturile trecute în regulă în *Casa*, în urma acestor constatărĭ opinéză a se aproba de St. Sinod în totul cheltuelile şi veniturile anuluĭ espirat 1889—90, cuprinse în situaţiele presentate.

De asemenea, opinéză a se admite şi aproba şi budgetile pentru anul viitor 1890—91, atât acel al „Tipografieĭ Cărţilor Bisericeştĭ“, cât şi acela al Jurnaluluĭ „Biserica Ortodoxă Română“, cum s'aŭ presentat S-tul Sinod.

Odată cu acest raport, depunem S-tuluĭ Sinod tóte actele ce ni s'aŭ încredinţat spre verificare şi confirmare.

Inocentie Buzĕŭ, *Ghenadie al Argeşuluĭ*, *Eremia Galaţénu.*

I. P. S. Mitropolit Primat: Discuţiunea generala este deschisa, cere cine-va cuvêntul?

P. S. Episcop al Râmniculuĭ: Cer eu cuvêntul pentru a mi se da câte-va explicaţiunĭ. Rog pe P. S. raportor al

comisiunei pentru cercetarea socotelilor Jurnaluluĭ şi ale Tipografieĭ să 'mĭ dea două deslușirĭ. Maĭ întâiŭ explicaţiunea, ce doresc să am, este în privinţa imprimatelor Ministeruluĭ Cultelor despre care se vorbeşte prin raport, şi asupra cărora datoria se rîdică la 6000 leĭ. Dupre cât am urmarit acest lucru, prin raportul notat, nu se specifica asupra caror anume imprimate este acéstă datorie.

P. *S. Episcop al Argeşuluĭ*: Acelea sunt: Raportul comisiuneĭ S-tuluĭ Sinod pentru împarţirea parohiilor, şi vol. II al Predicelor luĭ Antim Ivirénul.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ*: Maĭ cer o explicaţiune asupra remiselor. Noĭ ştim ca Protoiereilor după hotarârile luate de catră st. Sinod, li se da un ajutor din partea Jurnaluluĭ pentru stăruința lor în rĕspândirea Revisteĭ St. Sinod; adecă o remisa de 20 la sută din sumele incasate şi trimise la redacţie. Acésta regula s'a pastrat nestramutat, şi niciĭ nu putea sà nu sa pastreze; caci de îndată ce S-tul Sinod a dat un asemenea vot, s'a instituit un drept Protoiereilor în veniturile Revisteĭ. Am audit însa dicêndu-se prin raport că aceste remise nu se scadeaŭ în conturĭ! Eĭ bine, acesta este neexact. Dar póte că P. S. raportor voeşte sa ne spuna alt-ceva; ceia ce póte ca eŭ nu am înţeles; adecă că protoiereiĭ aŭ cerut sa li se scadă remisele pentru sumele ne trimise. In asemenea împrejurarı. Prea Sânţite, Redacţia Jurnaluluĭ este în tótă regula. Nu se póte sa se scada remisele pentru sumele ce nu sunt înaintate Redacţieı, şi asupra carora Protoiereiĭ, asemanat votuluĭ St. Sinod, nu pot avea nicĭ un drept. Asupra sumelor trimise însa, eĭ aŭ dreptul de remisa, şi acéstă remisa şi-o opresc eĭ singurĭ la trimiterea banilor. Maĭ mult: observaţĭ raporturile Protoıereilor de înaintarea banilor şi veţĭ vedea, că în ele se dice: „trimit la Redacţie suma de atât", la care adaogându-se suma de „atât ca remisa", face în total atât. Acésta este regula, care s'a practicat, şi trebue sa se practice până când votul pentru remise va fi în vigóre.

P. *S. Episcop al Argeşuluĭ*: Mi s'a cerut să daŭ lămurirĭ asupra datorieı Tipografiieı catra Domnul Socec.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: N'am cerut acésta, ci asupra remiseĭ protoiereilor.

P. *S. Episcopal Argeşuluĭ*: Asupra remiseĭ respund atât, că în trecut se capitalisa de catră foştiĭ Redactorĭ aĭ jurna-

luluĭ; acéstă informaţiune o am de la Domnul Director al Tipografieĭ, că remisa acésta o punea la venit.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ*: P. S. raportor spune că remisa în trecut se punea la venit. Nu se putea P. Sânţite! nu aţĭ înţeles lucrul şi nu trebue să ne spune-ţĭ, ce v'a spus Directorul, ci aceĭa ce aţĭ găsit trecut în registru! In registre este trecut: suma cutare în banĭ, şi suma cutare în remisă.

Ne priceperea în socotelĭ aduce tot-d'auna confusie.

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de jos*: Vĕ rog I. P. S. să puneţĭ la vot conclusiunile raportuluĭ.

P. *S. Episcop al Huşilor*: Eŭ aşĭ voi să mi se dea o singură lămurire. In situaţia Episcopieĭ de Huşĭ presentată de mine S-tuluĭ Sinod conform votuluĭ din anul trecut, am arătat că protoiereĭ datoresc la Tipografie numaĭ cu 45 saŭ 50 leĭ—nu'mĭ aduc bine aminte. Acum în raportul comisiuneĭ vĕd trecută suma de 150 leĭ. Voiŭ să ştiŭ de unde provin acest adaos. Situaţiunea am făcut'o la 12 Aprilie; acum deci de la 12 Aprilie şi până în timpul present s'a maĭ trimis cărţĭ de către Tipografie la Protoereĭ atuncĭ înţeleg creşterea sumeĭ dar dacă nu s'aŭ trimis nu înţeleg de unde provine acel spor.

P. S. Raportor: S'a maĭ trimis.

P. S. Episcop al Huşilor: Atuncĭ sporul este justificat.

I. P. S. Mitropolit Primat: Ne maĭ cerênd nimenĭ cuvêntul pun la vot conclusiunile raportuluĭ.

— Sântul Sinod le aprobă.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos: Cer cuvêntul.

I. P. S. Mitropolit Primat: Aveţĭ cuvêntul.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Despre ce voiţĭ să vorbiţĭ? Voiţĭ sĕ intervertiţĭ ordinea ḑileĭ?

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de-jos*: Veţĭ vedea acum asupra căreĭ cestiunĭ am să vorbesc, vĕ rog aşteptaţĭ puţin. I. P. S. Preşedinte, Episcopatul bisericeĭ ortodoxe de rĕsărit din care face parte şi Episcopatul român, este supraveghetorul prin escelenţă al doctrineĭ, învĕţăturilor şi instituţiunilor Bisericeĭ nóstre de rĕsărit. Episcopul se obligă la acésta în însuşĭ momentul cel maĭ solemn al intrăreĭ sale în creştinism, atuncĭ când el se botéḑă şi devine membru al acesteĭ Bisericĭ; atuncĭ i se cere luĭ să mărturisécă de treĭ orĭ simbolul credinţeĭ, care este cons-

tituirea Bisericeĭ ortodoxe de rĕsărit şi în care se expune drépta credinţă a acesteĭ Bisericĭ în faţa luĭ D-deŭ, şi ca să nu maı fie nicĭ o îndoĭală asupra credinţeĭ Episcopul, atuncĭ când primeşte darul arhieriei i se cere luĭ, din noŭ confesiunea a acesteĭ credinţe, şi el în faţa bisericeĭ şi a creştinilor care sunt în biserică, şi în faţa arhiereilor care aŭ să'ı dea darul, el mărturiseşte sus şi tare fără îndoĭală nicĭ şovăire, că are să păstrede întactă drépta credinţă, şi nu numaı să o păstrede, dar să o şi apere până la suflarea luı cea maĭ de pe urmă. Pentru cestiunile religióse de a doua şi a treĭa ordine, Episcopul n'are atâta obligaţiune cât are pentru păstrarea dogmelor credinţeı; şi dar el este dator în eparhia sa ca însuşĭ să păstrede şi să apere drépta credinţă în contra tuturor acelora carĭ o ataca fie în scris, fie prin conferinţe, fie prin convorbirı particulare. Ca garanţie a pastrareĭ drépteĭ credinţe de catre arhiereĭ şi episcopı, Biserica a instituit Sinódele locale, sântul nostru Sinod împreuna cu tot clerul facênd parte din marea Biserică de rĕsărit, parte integrantă, partea nedeslipită, El, ca cel maĭ înalt corp al Bisericeĭ este supraveghietorul doctrineĭ Bisericeĭ nóstre şi are dreptul şi datoria sa ceara de la ceı care'l compun pre dînsul şi întréga nóstra Biserica ortodoxa româna, să observe drépta credinţa a acesteĭ Bısericı. Dar eu am luat cuvêntul nu ca sa acud sau sa banuesc pe vre-un membru al Sinoduluı că ar lipsi la acésta credinţă, ci am luat cuvêntul ca să atrag St. Sinod atenţiunea sa asupra uneı cărţı care s'a rĕspândit în ţara Românéscă şi care loveşte faţiş în doctrina nóstra. Acéstă carte este întitulată „Πνεῦμα“ în simbolul Niceo-Constantinopolitan. Ca sa nu obosesc pe Sântul Sinod cu cetirea maı multor pasage din acéstă carte sa'mĭ daţĭ voe a vĕ ceti dupa însuşĭ cartea în cestiune numaĭ conclusiunile eĭ.

Iată ce dice autorul în aceste conclusiunĭ:

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ şi Suceveı: Cine este autorul acesteĭ cărţı?

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de jos:* Este Simeon Popescu profesor la Facultatea de Teologie din Bucureştĭ. Iată ce dice la paginele 166—168 a acesteĭ cărţĭ: „Terminând „cu citatele nóstre obositóre, am putea resuma resultatul „în următórele:

„I. Evangeliele în nicĭ un cas sub πνεῦμα ἅγιον nu în-„ţeleg persóna III-ia din *Sânta Treime*. In specie la Mat. „1. 18, 20. Luca 1, 35 se înţelege: *însuşirea esenţială* „(duh) a fiuluĭ". Maĭ la vale: „Acésta o constată simbo-„lele şi o confirma sânţiĭ parinţĭ, învĕţând că Iisus Chris-„tos s'a întrupat din sine însuşı ca πνεῦμα ἅγιον—duch sânt—„şi Maria Fecĭóra.

Maĭ nainte de a trece la al doilea punct, notez ca autorul scrie cuvêntul duh cu *d* mic. Continuŭ cu cetirea: „II. Pentru numirea Duhuluĭ celuĭ sânt, Evangheliştii aŭ a-„numiţĭ termenĭ tehnicĭ, bine deosebiţĭ de πνεῦμα saŭ πνεῦ-„μα ἅγιον prin articolul şi pronumele „τὸ" ca: τὸ πνεῦμα „(τὸ) ἅγιον, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας pe care simbólele le aŭ „adoptat. folosind cu precumpanire termenul ce ocură maĭ „des Evangheliştiĭ: „τὸ πνεῦμα, τὸ ἅγιον".

III lea Traducerea în articolul 3 din Simbolul credinţeĭ „cu: *De la Duhul Sânt*, este o imitaţiune a rătacireĭ a-„pusenilor contrara spirituluı sânteĭ scripturĭ, simbólelor „şi învĕţatureĭ sânţilor parinţĭ, ıar explicarea eĭ obicĭnu-„ită: o eresie. Traducţiunea adequata litereı şi echiva-„lenta înţelesuluĭ simbólelor este: *din duh sânt şi din Maria Fecĭóra*.

IV-lea Traducţiunea în art. VIII cu: „*de la tatăl pur-„cede*, facută nu după textul normativ grecesc, ci după „cel latin sau slavon, este asemenea în contra învĕţătureĭ „din simbol şi în contra învăţatureĭ Bisericeı nóstre. Traducţiunea echivalenta originaluluı este: „Carele *din* tatăl „purcede" traducţiune care se află în tóte cărţile nóstre „bisericeştĭ mie cunoscute, începênd cu ceaslovul din Rôm-„nic 1784, Poslustav, Buda 1807, Evhologhion, Sibiŭ 1833 „şi tóte cărţile rituale tiparite în Ardél.

„Cu acésta autorul crede a vĕ demonstra destul de e-„vident de o parte rătacirea în care se afla dogmatiştiĭ cu „respect la art. III, din simbolul Niceo-Constantinopolitan, „de alta adevĕratul înţeles al cetireĭ articoluluĭ cu respect „zamislirea Mântuitoruluĭ.

„Rĕmâne acum ca *ştiinţa* sa se pronunţe definitiv asu-„pra acestuı lucru, şi ceĭ competinţı a judeca în cestiunĭ „dogmatice, ca aparatoriĭ şi representanţiĭ ştiinţeĭ teologice „sa confirme saŭ condamne resultatele obţinute prin cer-„cetarile de faţa".

Pentru că autorul acestĕ cărţĭ, Simion Popescu în pre-

fața sa între altele multe ḑice și acésta: „că din punctul de vedere biblic cred ca acéstă scriere va afla óre-care interes la Sântul Sinod din România, care 'și-a impus sarcina de a revisui și îndrepta tractatele S-teĭ Scripturi", vĕ rog sa 'mĭ dați voe a depune la biuroŭ S-luĭ Sinod următórea propunere:

PROPUNERE,

„Avênd în vedere decisiunile Synódelor ecumenice și „celor locale, în ceea ce se atinge de dogmele sânteĭ nós-„tre Bisericĭ Ortodoxe de rĕsarit.

„Avênd în vedere confesiunea de credința ce face fie-„care Arhiereŭ la chirotonia sa.

Avênd în vedere obligațiunea și datoria ce are fie-care „Episcop, preot și creștin, care aparține Bisericeĭ de rĕsa-„rit, de a pastra și apara drépta credința și întrégа doc-„trină a acesteĭ Bisericĭ, cum și tóte instituțiunile eĭ.

„Avênd în vedere cartea întitulata „*Pnevma in Niceno-„Constantinopolitanum*", Considerând ca cartea acésta este „dupa cum ḑice însușĭ autorul un: „*studiŭ exegetico-dog-„matic*".

„Avênd în vedere conclusiunile aceste cărțĭ care sună „ast-fel:

„1. Evangeliele în nicĭ un cas sub πνεῦμα ἅγιον nu în-„țeleg persóna a treia din St. Treime. In specia la Mat. „1, 18, 20 Luc. 1, 35, se înțelege: *însușirea esențiala*, „(duch) *a Fiuluĭ:* Acésta o constată Simbólele și o con-„firma Parințĭ învĕțând ca: *Iisus Christos s'a întrupat „din* sine însușĭ ca Πνεῦμα ἅγιον—duh sânt—și Maria Fe-„cióra;

„2. Pentru numirea Duhuluĭ celuĭ sânt evangeliștiĭ aŭ „anumițiĭ termenĭ tecnicĭ, bine deosebițĭ de πνεῦμα saŭ πνεῦ-„μα ἅγιον prin articolul și pronumele„ τὸ", ca: „τὸ πνεῦ-„μα" (τὸ) ἅγιον πνεῦμα,„τὸ", πνεῦμα (τὸ) ἅγιον, „τὸ πνεῦμα τῆς „ἀληθείας", pe carĭ simbólele l-aŭ adoptat, folosind cu pre-„cumpănire termenul ce ocura maĭ des la evangeliștĭ: „τὸ πνευμα τὸ ἅγιον".

„3. Traducerea în art. III din Simbolul credințeĭ cu de „de la Duhul Sânt" este o imitațiune a rĕtaciriĭ apuse-„nilor, contrară spirituluĭ sânteĭ Scripturĭ, Simbólelor și „învĕțătureĭ Sânților Părinți, iar explicarea eĭ obicinuită

„o eresie. Traducţiunea adequata litereĭ şi equivalentă în-„ţelesuluı Simboluluı este: „*din Duh sânt şi din Maria* „*Fecióra*".

„ 4 Traducţiunea în art. VIII cu „*de la Tatal purcede*", „facuta nu după textul normatic grecesc, ci după cel la-„tin saŭ slavon, este asemenea în contra înţelesuluĭ din „Simbol, şi contra învĕţătureĭ Bisericeĭ nóstre. Traducţiunea „equivalenta originaluluĭ este: „*carele din Tatal purcede*", „traducţiune care se află în tóte carţile nóstre bisericeştĭ „mie cunoscute, începênd cu ceaslovul de Rômnic 1784, „Poslustav, Buda 1807; euchologiu, Sibiu 1833 şi tóte car-„ţile rituale tiparite în Ardeal".

„Cu acestea autorul crede a fi demonstrat destul de e-„vident, de o parte rătacirea în care se afla dogmatiştiĭ „cu respect la art. III din Simbolul Niceo,-Constantinopo-„litan, de alta adeveratul înţeles al citatuluĭ articol, cu res-„pect la zamislirea Mântuitoruluĭ.

„Rĕmâne acum ca ştiinţa sa se pronunţe definitiv asu-„pra acesteı lucrarĭ, şi ceı competenţĭ a judeca în cestiunĭ „dogmatice, ca purtatorıı şi representanţiĭ ştiinţeı teologice, „sa confirme sau condamne resultatele obţinute prin cer-„cetările de faţa".

Considerând, ca prin aceste conclusiunı, se loveşte în credinţa şi decisiunele sântelor Sinóde ecumenice; Considerând că autorul acesteĭ carţı este profesor la facultatea de Teologie din Bucureştĭ; ce este maĭ mult: Se ḑice ca este chiar preot, membru activ al Sânteı nóstre Bisericĭ Ortodoxe de Rĕsărit.

Pentru aceste cuvinte, propun trimiterea cărţeĭ aceştia în cercetarea profesorilor facultaţeĭ nóstre de Teologie spre a referi St. Sinod asupra eĭ.

† Iosif Mitropolit Primat, † Iosif Mitr. Moldoveĭ † Partenie al Dunăreĭ de jos.

11 Maiŭ 1890.

I. P. S. Mitropolit Primat: Aşĭ avea să fac numaĭ o mica rectificare la expunerea care a'ţĭ facut'o fórte lămurit şi pentru care vĕ sunt fórte recunoscĕtor, căcĭ a'ţĭ făcut un serviciŭ ortodoxieĭ. O mică rectificare: Chiar la începutul cuvêntareĭ aţĭ ḑis, că acésta este o carte rĕspândită în tótă ţara.

P. S. Arhiereŭ Gerasim Piteştênu : Este un simplu studiŭ exegetic.

I. P. S. Mitropolit *Primat* : Vĕ asigur că nu este rĕspândita de loc nicĭ în ţară, nicı în şcolĭ nu este admisă. Acéstă carte va rĕmânea tot-déuna ca o opiniune isolată a autoruluĭ. Aşa dar eŭ mè unesc cu propunerea ce s'a facut, de a se trimite în cercetarea profesorilor de la facultatea de Teologie, pentru a'şĭ da avisul lor asupra eĭ, şi sunt sigur, că are sa fie respinsă.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ şi Suceveĭ : S'a întêmplat ca sa mĕ aflu şi eŭ faţa în acésta şedinţă a S-luĭ Sinod. Profit dar de acéstă ocasiune ca sa arĕt mulţumirea mea, P. S. Episcop al Dunăreı-de-jos ca a venit cu acéstă propunere la care şi eu mĕ asociez din tóta inima,—şi la care suntem datorı cu toţĭ sa ne asociem,—pentru ca în adevĕr, dacă acésta carte ar fi respândita, cum dice P. S. Propunĕtor, atuncı ar face mare vatamare în minţele cele tinere ale studenţilor şi maĭ ales ale studenţilor de la facultatea de Teologie unde asta-dı funcţionéză,—să'mı permiteţĭ expresiunea,—acest individ ca profesor. Acum întreb: Cu a cuĭ ştiinţa, cu a cuĭ voe, cu a cuĭ aprobare, acésta persóna este numită ca profesor la facultatea de Teologie? Apoĭ fireşte, ca autorul acesteı carţĭ îşı va propune neaparat opiniunile sale studenţilor sĕı.

De aceea me asociez şi eu cu propunerea P. S, Episcop al Dunareı-de-jos ; de cât mi se pare, că se cere o complectare a regulamentuluĭ st. Sinod, ca adecă propunerea să fie iscălita de cel puţin doĭ membrĭ. Eu însa dic ca s'o iscalim cu toţıĭ.

Vocĭ : Da, o iscalim.

I. P. S. *Mitropolit al* Moldoveĭ *şi Suceveĭ* : P. Sânţituluĭ Episcop al Dunăreĭ-de jos. 'ĭ face onóre acéstă propunere, fiind-că probéză că este viligent la cele ce priveşte biserica. Sensul vorbeĭ de episcop, însemnéză priveghetor, păzitor : „Păzitor te-am pus pe tine caseĭ luĭ Israil", de aceea şi eŭ mĕ asociez şi cred că suntem cu toţiĭ de acord, ca acéstă carte să se trimită în cercetarea profesorilor facultăţeĭ de Teologie.

I. P. S. Mitropolit Primat : Ne maĭ cerênd nimenea cuvêntul, pun la vot propunerea.

— Sântul Sinod o admite în unanimitate.

— P. S. Ioanichie Bacaoanul raportor, citeşte următo-

rul raport al comisiuneĭ relativ la manuscrisul: Noul Testament, lucrat de Domnul V. Ionescu:

Inalt Prea Sânţite Stăpâne,

Potrivit votuluĭ Sântuluĭ Sinod din 4 ale curenteĭ, comisiunea, alcătuită din Prea Sânţitul Valerian Rômnicénu şi subscrisul raportor, pentru cercetarea cărţeĭ didactice-manuscris întitulată: *Prescurtare din Istoria Sacră a Nouluĭ Testament*, prelucrată de Dl. V. Ionescu, învĕţător şcóleĭ din comuna Săcueniĭ, judeţul Dâmboviţa; cercetând cu deamănuntul acest mic manuscris, a constatat următórele:

Din prefaţa manuscrisuluĭ sĕ vede, că autorul cărţeĭ avênd la disposiţie 30 tablourĭ din Istoria Nouluĭ Testament, trimise luĭ de Minister pentru ale explica scolarilor sĕĭ după metodul intuitiv, a fost nevoit ca, potrivit acelor tablourĭ să facă şi istoriórele lor, spre a se complecta în totul modul intuiţiuneĭ, prevĕḑut în programul şcólelor rurale şi urbane; şi ast fel a prelucrat pentru fie-care tabloŭ, câte o mică istorióră trasă din Evanghelie, şi anume din pasagele relative la tablourĭ.

Manuscrisul începe cu prasnicul Buneĭ-Vestirĭ; şi în 30 de capitole micĭ, cuprinde pe scurt: Istoria vieţeĭ private şi publice a Domnuluĭ nostru Iisus Christos; Mórtea şi şi Invierea Domnuluĭ; Petrecerea luĭ pe pămênt 40 de ḑile după Inviere; Inalţarea la cer; Pogorârea Duhuluĭ Sânt la 10 ḑile după Inalţare; Propoveduirea Evangheliei de cătră Apostolĭ; Alegerea celor 7 Diaconĭ; Uciderea cu pĭetre de cătră Iudeĭ a Arhidiaconuluĭ Ştefan şi întórcerea la Creştinism a Sf. Apostol Pavel.

Comisiunea, cu tóte că a găsit manuscrisul, sub tóte raporturile, bun a se aplica ca carte didactică pentru miciĭ şcolarĭ, fiind şi metodic, avênd un stil limpede şi o limbă curat românéscă, fără amestecare de expresiunĭ streine şi fără terminĭ nepricepuţĭ de miciĭ copilaşĭ; totuşĭ, comisiunea, avênd în vedere că, manuscrisul tipărindu-se va purta visa S-tuluĭ Sinod, a creḑut de datoria eĭ să facă, pe lângă micĭ corecţiunĭ şi puţine adausurĭ. Aşa de pildă:

La pag. 1 rêndul 12, să sĕ adauge: *când era de treĭ anĭ*, pe lângă cuvêntul de mică.

Tot la pag. 1 rêndul 15, în loc de, trasă la o rudă a sa; să sĕ ḑică: *fu încredinţată uneĭ rude a sale.*

La pag. 3 rêndul 11, în loc de, târlă; să se ḑică: *Staul.*

Tot la pag. 3 rêndul 22, în loc de Mărire luĭ Dumneḑeŭ celuĭ din înălţime; să sĕ ḑică, după original şi traducerea nóstră de pănă acum: *Mărire întru ceĭ de sus luĭ Dumneḑeŭ*

La pag. 4 rêndul 1, în loc de, între ómenĭ bună-voire, cum este în manuscris; să se ḑică: *întru ómenĭ bună voire.*

Tot la pag. 4 rêndul 6, să sĕ adaugă cuvintele: *o stea minunată*, pe lângă cuvintele, mersul şi mărimea eĭ.

La pag. 5 rêndul 12, în loc de ĭ-aŭ făcut darurĭ; să se ḑică: *'ĭ-au adus darurĭ*;

Tot la pag. 5 rândul 15, în loc de, păcălit; Să sĕ ḑică: *Irod vĕḑêndu se înşelat.*

La pag. 7 rêndul17 în loc de, n'a creḑut cuvintele luĭ; să sĕ ḑică: *n'a creḑut cuvintelor luĭ.*

La pag. 10 rêndul 3. în loc de, cu ce drept; să se ḑică: *cu ce putere*, fiind expresie evangelică.

Tot la pag. 10 rênd 4, pe lângă cuvintele, stricaţĭ acéstă Biserică; să sĕ adauge: *vorbind despre Biserica trupuluĭ seu.*

Iarăşĭ la pag. 10 rêndul 2, din Notă, în loc de, să întindă învĕţătura luĭ, să se ḑică: *să respândéscă învĕţătura luĭ.*

La pag. 17 rêndul 17 în loc de, expuse îneculuĭ; să se ḑică: *corabia era aprópe sa se înece.*

La pag. 22 rêndul 15, în loc de, serviĭ tĕĭ; să sĕ ḑică: *fă-me ca pe unul din argaţiĭ teĭ.*

La pagina 24 rêndul 15, în loc de găzduire; să sĕ ḑică; *Casă de óspeţĭ.*

La pag. 32 rêndul 4, în loc de, şi a plâns; să se ḑică: *Şi eşind afară a plâns cu amar.*

La pag. 41 rêndul 17, în loc de, a perit; să se ḑică: *a adormit.*

Pe lângă aceste corecţiunĭ, comisiunea a maĭ observat, că în manuscris, n aĭ pretutindenea numele de Iisus este scris cu un singur i (Isus), nume care nu însemnéză mântuitor, ci însemnéză, *cu urechile de o potrivă*; şi numaĭ Iisus scris cu doĭ *i* însemnéză Mântuitor.

Comisiunea maĭ propune, că autorul în privinţa ortografică să sĕ conformeze, cât s'ar putea maĭ mult cu ortografia Academieĭ, singura pănă acum, cea maĭ discutată şi maĭ raţionată.

Acestea sunt observările, corecţiunele şi micele adausurĭ ce comisiunea a găsit cu cale să le facă şi să le propună, spre a fi intercalate în manuscrisul ce ĭ-a fost încredinţat de către S-tul Sinod, spre cercetare.

Şi dar, comisiunea este de opinie a se autorisa imprimarea manuscrisuluĭ ca carte scolară; la tipărirea căria însă autorul se ţine samă de micele rectificări, făcute spre lămurirea şi complectarea atât a ideilor cât şi a înţelesuluĭ lor.

Tóte acestea Comisiunea, cu respect, le supune S-tuluĭ Sinod spre deliberare.

† Arhiereu Valerian Rômniceanu. † Arhiereu Ioanikie Flor Bacaoanul.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ şi Suceveĭ: Am cerut cuvêntul sa rog pe st. Sinod ca observaţiunile facute de comisiune, sa se comunice autorului spre a le avea în vedere.

— Se pune la vot conclusiunile raportului şi se primesc împreuna cu propunerea I. P. S. Mitropolit al Moldovei.

—P. S. Episcop al Huşilor raportor, citeşte urmatorul raport, relativ la Istoria sacră a V, şi N. Testament prelucrată de d. Al. M. Ionescu.

Inalt Prea Sânţite Stĕpâne,

Conform votuluĭ s-tului Sinod din şedinţa de la 4 ale c. comunicat cu adresele I. P. S. Vóstre No. 23 şi 24, subsemnaţiĭ membri ai comisiunei, luând în cercetare cartea întitulata: „*Prescurtarea din Istoria sacră a V. şi N. Testament pentru usul claselor I II şi III primare de ambe sexe, de D-l Alex. M. Ionescu.* Ediţiunea IV, Bucureşti, 1890 a constatat urmatórele:

I. Cartea se compune din trei parţi. Partea I cuprinde: diferite rugaciunĭ împarţite în 21 lecţiuni; partea II a, V. Testament cuprinde noţiunĭ despre facerea lumei, pĕcatul luĭ Adam, Cain şi Abel, Potopul, Turnul luĭ Babel, Abraam şi Isaac, Iacov, Iosif şi fraţii lui în Egipt, Moisi, Regiĭ Saul, David şi Solomon; despre Profeţii mari Isaia, Ieremia, Ezechil şi Daniel, precum şi despre Iona, Ruth şi Tobie.

Partea III cuprinde: Naşterea luĭ Iisus, Adoraţiunea Magilor, presentarea luĭ Iisus în templu, fuga luĭ Iosif în Egipet, Iisus în mijlocul doctorilor, Botezul luĭ Iisus şi tentaţiunea Luĭ, alegerea celor 12 Apostolĭ. Dintre minunĭ sunt: Cea de la nunta din Cana Galileiĭ, înmulţirea pânelor, învierea fiuluĭ vaduveĭ din Nain, vindecarea servuluĭ sutaşuluĭ, învierea luĭ Lazăr şi Schimbarea la faţa a Domnuluĭ.

Din parabole sunt: cu semanatorul, cu grăunţul de muştar, aluatul şi năvodul.

Maĭ departe Intrarea triumfala a luĭ Iisus în Ierusalim, prescurtarea Prediceĭ de pe munte, Cina cea de taină rugaciunea în gradină, lepadarea luĭ Petru, judecata, mórtea îngroparea şi învierea luĭ Iisus; treĭ aratarĭ ale luĭ Iisus după Inviere, Inălţarea luĭ Iisus şi pogorârea Duhuluĭ Sânt.

II. Cartea maĭ cuprinde şi 25 figurĭ, representând evenimente şi personage din V. şi N. Testament despre care tratéḍa.

III. Materia tratata este bine aléså pentru copiĭ. Stilul este în mare parte lămurit şi uşor, maĭ ales în partea II.

Cu tóte aceste, daca autorul nu s'ar fi precipitat cu imprimarea cărţeĭ, şi ar fi presentat St. Sinod opera sa în manuscript ar fi fost mult maĭ bine, căcĭ ar fi putut corecta chiar acésta ediţie, după observaţiile ce comisiunea le crede necesare. Anume:

1) Simbolul credinţeĭ sa se puna întocmaĭ dupa Orologiul imprimat în Tipografia Cărţilor Bisericeştĭ.

2). Sa se exprime maĭ clar sentinţa de pedépsă data de D-ḍeu luĭ Adam şi Eva, dupa cadere (pag. 13) şi luĭ Cain dupa ce a omorât pe Abel (pag. 14).

3) La profetul Daniil (pag. 35) dupa cuvintele: *Daniil a maĭ profetiḍat şi despre sfîrşitul lumeĭ şi judecăta ultima*, să se adaoge cuvintele: *cum şi despre timpul veniреĭ luĭ Mesia*, fiind acésta una din cele maĭ însemnate profeţiĭ ale luĭ.

4) Sa se prefaca figura ce represintă botezul Domnuluĭ, făcênd pe st. Ión cu mâna pe capul Mântuitoruluĭ.

5). Sa réstabiléscă adevĕrul istoric în privinţa alegereĭ celor 12 apostolĭ după textul evangelieĭ

6). Să scóta cuvêntul *îmbălsamat* referitor la corpul luĭ Iisus când s'a înmormîntat, precum şi cuvêntul de *avertisment* pus în sensul de înştiinţarea făcută de înger

luĭ Iosif, dupa mórtea luĭ Irod, ca sa se întórcă din Egipet în Nazaret.

7) Citaţiile din st. Scriptură neprescurtate, sa le puna neschimbate.

8). Sa maı uşureze stilul părţeĭ a III a, care e din noŭ prelucrată, şi sa înlătureze din tóta cartea cuvintele noĭ care nu pot fi înţelese de copiĭ.

Cu întıoducerea acestor corecţiunĭ într'o noua ediţie, comisiunea este de părere a se aproba de carte didactică religiósa *Prescurtare de Istoria Socrd a V. şi N. Testament*, prelucrata de d-l Alex. M. Ionescu.

Aceste fiind aprecierile comisiuneĭ, cu tot respectul sà supun la cunoştinţa St. Sinod.

Raportor: † Silvestru Episcop Huşilor, † Arhiereu Ieremia Galaţénu.

P. *S. Episcopul Dunăreĭ-de-Jos*: Negreşit că autorul are să ţină socotélă de observările ce i se vor face cunoscut de către Sântul Sinod; dar pentru maĭ multă siguranţă, gândesc că ar fi bine. ca chiar dupĕ ce va întroduce în text modificările ce i se semnalézǎ, să nu dea lucrarea la imprimerie, pănă ce maĭ întâĭu nu va fi din noŭ revĕḑută de către P. S. raportor.

I. P. S. Mitropolit Primat: Pun la vot conclusiunile raportuluĭ cu dorinţa exprimată de P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos, ca autorul înainte de a retipări acéstă carte, să o presinte biurouluĭ.

—Sântul Sinod aprobă.

P. S. Archiereŭ Gerasim Piteştén u citeşte de la biuroŭ următórea propunere:

PROPUNERE.

„Propunem ca S-tul Sinod să ĭa o hotărîre, ca Tipografia „Cărţilor Bisericeştĭ să trimită la fie-care Mitropolie şi E„piscopie din ţară câte un exemplar din imprimatele ce „vor eşi din acéstă Tipografie“.

Semnaţĭ: *Ioanichie Bacaoanul, Dositeĭ Botoşenénu, Dionisie Craiovénu.*

Vocĭ: A se trimite din tóte cărţile ce se tipăresc este prea mult.

P. S. Arhiereŭ Ioanichie Bacaoanul: Nu din tóte lu-

crările carĭ vor eși din Tipografie, ci numaĭ jurnalul „Biserica Orthodoxă“ și alte lucrări anume ale Sinoduluĭ, d. e. desbaterile S-luĭ Sinod, pentru ale avea la cancelaria Episcopieĭ.

P. S. Arhiereu Gerasim Piteștênu: Apoĭ de ce nu lămurițĭ cererea? căcĭ în propunere ațĭ cerut să se trimită tóte lucrările ce vor eși din Tipografie, iar acum cerețĭ numaĭ Jurnalul.

P. *S. Episcop al Argeșuluĭ:* Dupĕ propunerea cum s'a cetit, eŭ așa am înțeles, ca să se trimită la fie-care Mitropolie și Episcopie din tóte cărțile ritualuluĭ carĭ se tipăresc în Tipografia Cărților Bisericeștĭ, căcĭ desbaterile S-tuluĭ Sinod toțĭ le avem, maĭ cu sémă, că dupĕ decisiunea ce am luat, se publică tóte într'o broșură aparte.

Eŭ cred că este bine, ca să se trimită câte un uvraj din cărțile de ritual cari să tipăresc, și acesta în mod formal, spre a se păstra în arhivele Mitropoliilor și Episcopiilor.

I. P. S. Mitropolit Primat: Prin urmare sunteți în contra propunereĭ.

P. S. *Episcop al Argeșuluĭ:* Sunt pentru propunere în modul cum eŭ o cer; ĭar nu pentru Jurnal și desbaterile St. Sinod, pe care le avem ca abonațĭ.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ:* In adevĕr s'a produs o confusiune numaĭ din causă, că propunerea nu este destul de lămurita. In propunere se ḍice „se va da câte un exemplar din tóte tipăriturile Tipografieĭ“ de unde reiese ca să se trimită jurnalul, desbaterile, cărțile de ritual, precum chiar și cărțile particulare tipărite cu plată. Iată care este înțelesul propunereĭ! Acum când propunĕtorul, vine și'șĭ mărginește propunerea ḍicênd, că a înțeles prin tipăriturĭ numaĭ Jurnalul saŭ desbaterile, acésta este a doua idee, eșită din propunerea scrisă.

P. S. Episcop al Argeșuluĭ vine și ĭarășĭ lărgește propunerea ḍicênd: „eŭ am înțeles să se trimită la tóte Episcopiile câte un exemplar din cărțile, care se tipăresc la Tipografie. Eŭ, Prea Sânțiților, ca membru al S-luĭ Sinod, supun la cunoștința amênduror propunĕtorilor, că Jurnalul îl avem ca membrĭ aĭ S-luĭ Sinod, precum și desbaterile; și dacă se propune, ca aceste desbaterĭ să fie trimise și la cancelariele Episcopiilor, pentru ca să cunóscă maĭ de aprópe și funcționariĭ cancelariilor hotărî-

rile St. Sinod spre a le aplica la lucrările oficiale de administrație, la acésta mĕ unesc și eŭ. Dar ca să se trimită tóte tipăriturile, cum și cărțile de ritual, dupre cum a ḑis P. S. Episcop al Argeșuluĭ, Vĕ declar că nu mĕ unesc; fiind-că cu acésta s'ar aduce o jicnire în veniturile Tipografieĭ. Ce ar fi dacă am da fie-care din noĭ câte 7 și 8 leĭ pentru cărțile de ritual? Este știut că fie-care din noĭ are cărțile ritualuĭ, și trebue să le aibă. Dar acéstă cumpărare de cărțĭ de la Tipografia Carților Bisericeștĭ, eŭ o socotesc ca o încurajare a acesteĭ instituțiunĭ care este a nóstră, pe care suntem datorĭ a o susține și cu o mică sumă din avutul nostru. De aceea mĕ mărginesc la propunerea ce s'a făcut în urmă, și cer de a se trimite la cancelariele Episcopiilor numaĭ sumarele ședințelor S-luĭ Sinod.

P. *S. Episcop al Argeșuluĭ*: Imĭ pare rĕŭ că nu mĕ pot uni cu propunerea P. S. Episcop al Rômniculuĭ. căcĭ P. S. Sa nu este de părerile ce s'aŭ emis de a se trimite la fie-care Mitropolie și Episcopie câte un uvraj din cărțile ce se tipăresc în Tipografia Cărților Bisericeștĭ. Mie mi se pare că fratele Episcop al Rômniculuĭ nu are dreptate, căcĭ dacă s'ar trimite aceste cărțĭ, nu s'ar păgubi întru nimic Tipografia, maĭ cu sémă că se cere de la noĭ Episcopiĭ, ca să știm ce cărțĭ se tipăresc în Tipografie pentru a le recomanda protoĭereilor și preoților și bunilor creștinĭ, de óre-ce noĭ nu știm tóte cărțile ce se tipăresc în Tipografia Sinoduluĭ.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ*: In Jurnal sunt publicate Prea Sânte!

P. S. *Episcop al Argeșuluĭ*: Eŭ cred că este fórte drept ca atuncĭ când se termină tipărirea uneĭ cărțĭ, fie ea cunoscută de noĭ ca de ex. psaltirea, ceaslovul etc. să se trimită formal Episcopiilor, și Episcopiile să le recomande protoĭereilor, ĭar nu Tipografia să le trimită de-a dreptul protoĭereilor. Prin urmare, eŭ rog pe S-tul Sinod să priméscă acéstă propunere.

I. P S. *Mitropolit* Primat: Mĕ unesc deplin cu ideea emisă de P. S. Episcop al Argeșuluĭ, ca din tóte cărțile de ritual eșite din Tipografia S-luĭ Sinod să se trimită oficialmente la fie-care Episcopie.

P. S. Calistrat Bârladénu: Să se trimiță și Arhiereilor titularĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Voĭ liniști scrupulele P. S. Episcop al Rômniculuĭ, care ḑice că se va face pagubă tipografieĭ; nu va fi nicĭ o pagubă, ci va fi în interesul rĕspândireĭ cărților din care Tipografia va profita.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Mĕ unesc și eŭ cu acéstă propunere.

I. P. S. Mitropolit Primat: Pun dar la vot propunerea P. Sânțitului Iónichie Bacaónul în unire cu opiniunea emisă de P. S. Episcop al Argeșuluĭ.

— Sântul Sinod aprobă.

Nemaĭ fiind nimic la ordinea ḑileĭ, ședința se ridică și se anunță cea viitóre pentru Luni 14 Maĭu ora 9 a. m.

† Președinte, **Iosif Mitropolit Primat.**
† Secretar, *Gerasim Piteștênu.*

Ședința din 14 Maiu 1890.

— Ședința se deschide la orele 9 a m. sub președința I. P. S. Mitropolit Primat.

— Se face apelul nominal la care rĕspund presențĭ 15 P. P. S. S. Membrì, fiind absent P. S. Episcop al Romanuluĭ.

— P. S. Gerasim Piteștênu Secretar, citește sumarul ședințeĭ de la 11 Maiŭ și se aprobă.

— Se comunică de la biuroŭ petițiunea Epitropieĭ bisericeĭ Ellene din Sulina, prin care făcênd pe scurt istoricul cestiuneĭ acesteĭ bisericĭ și a preoților, față cu drepturile chiriarhieĭ Dunăreĭ-de-jos și ale Epitropieĭ, cere ca St. Sinod să ĭa o grabnică soluțiune în acéstă privință, maĭ ales a preoților Alvanopol și Travlo, pe care Epitropia 'ĭ-a înlocuit, dar care înlocuire n'a fost aprobată de P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos.

— St. Sinod decide ca acésta petițiune să se recomande P. S. Episcop respectiv.

— Idem petițiunea Diaconuluĭ Alexandru Dragnea de la biserica cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ din Giurgiu, prin care cere ca St. Sinod să-ĭ acorde dispensa pentru a se putea hirotonisi preot într'un oraș unde va fi necesitate, fără a i se pretinde certificatul de absolvirea a 7 clase seminariale.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ* : I. P. S-te şi P. S. S. Omeniĭ, carĭ voesc să înfrângă legile ţĕreĭ şi sa calce hotărârile St. Sinod, nu încetéză de a ne veni cu deosebite cererĭ de dispensă la preoţie. Maĭ dăună-dĭ, cum vĕ aduceţĭ aminte, a maĭ venit o cerere de felul aceştia din partea Diaconuluĭ Cârlova, prin care ne ruga să-l dispensăm de a urma studiele Seminariuluĭ de gradul II-lea, pentru a se face preot în Bucureştĭ. S-tul Sinod însă, în urma propunereĭ făcută de mine, — pentru care îĭ sunt fórte recunoscĕtor,—s'a unit cu părerea mea, şi a hotărât ca petiţionarul să se supună legilor ţĕreĭ şi hotărârilor S-luĭ Sinod ; adică să'şĭ îndeplinéscă cursul studilor.

In aceïaşĭ condiţiune vĕd că se află şi petiţionarul de acum. Nu'l cunosc de aprópe pe acest Diacon Dragnea, ci numaĭ din vedere ; fiind-că nu 'l-am avut scolar când mĕ aflam profesor la Seminarĭul central de aicĭ. Dar pe cât îmĭ aduc aminte, el este de origină din Bucureştĭ, are părinţĭ aicĭ. şi de aceia n'ar fi o greutate pentru dênsul a veni şi a se supune legilor ţĕreĭ şi hotărârilor S-luĭ Sinod, urmând şi cursul superior ; voesc să dic, că dacă ţine să intre în preoţie, să urmeze şi studiele cursuluĭ superior, şi cred, că I. P. S. Mitropolit Primat îĭ va înlesni calea, dânduĭ un loc de diacon la o biserică din Bucureştĭ până 'şĭ va termina studiele. De aceea rog pe S-tul Sinod, ca şi cu acéstă ocasiune să dea acelaşĭ vot pe care l'a dat asupra cerereĭ Diaconuluĭ Cârlova, adică să-l oblige a face cursul de 7 clase.

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de-Jos* : Eŭ cer ca acéstă hârtie să se trécă la dosar pur şi simplu, ca nefiind de competinţa S-tuluĭ Sinod să se ocupe de ea.

P. *S. Inocentie Ploeştênu :* Mĕ unesc şi eŭ cu P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos, maĭ ales că acest Diacon nu are în Giurgiu o purtare recomandabilă.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ*: In urma celor spuse, de P. S. Inocentie Ploeştênu, cedez şi eŭ la propunerea mea şi mĕ asociez la opiniunea exprimată de P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos.

Î. P. *S. Mitropolit al Moldoveĭ şi Suceveĭ :* Să-mĭ daţĭ voe ca să ripostez la un cuvênt dis de P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos, că adică cererea petiţionaruluĭ nu-ĭ de competinţa S-luĭ Sinod. Din contră, Sântul Sinod este com-

petinte în tóte cestiunele, dar mie mi se pare că nu este *de cuviinţă*, ca S-tul Sinod să se maĭ ocupe de un asemenea cas, întru cât s'a luat o măsură generală pentru asemenea casurĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Pun la vot părerea emisă de P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos pentru a se respinge acéstă petiţiune.

— Sântul Sinod aprobă.

— P. S. Arhiereŭ Valerian Rômnicénu raportor, citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ prin care opinează a se admite călugarirea fraţilor: Ioan Popescu de 68 anĭ, şi Petre Cocală de 66 anĭ, amêndoĭ din Monastirea Găvanele, Eparhia Buzĕuluĭ.

— Sântul Sinod aprobă.

Î. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ şi Suceveĭ: I. P. Sânţite şi P. P. Sânţiţĭ părinţĭ şi fraţĭ!

Vĕ aduceţĭ aminte că acum un an—mi se pare, nu'mĭ pot aminti precis data,—eŭ am făcut o adresă către St. Sinod, care s'a şi ocupat de ea, în privinţa Monăstireĭ Neamţul cu schiturile pendinte de acéstă sântă şi mare lavră. Vĕ aduceţĭ aminte, că în acea adresă am expus starea în care se afla Monastirea Neamţu în înflorirea eĭ, şi mulţimea vieţuitorilor cariĭ eraŭ acolo şi care treceaŭ peste o mie. Acésta este cunoscută tuturor frăţiilor vóstre.

Lucrurile s'aŭ schimbat după luarea averilor Monăstireştĭ. Părinţiĭ monahĭ, vieţuitorĭ acolo, s'aŭ împuţinat. Industria de acolo, precum fabricile de postav, tipografia, cismăria, şi multe altele aŭ încetat, căcĭ fabrica de postav saŭ de şiac s'a stricat, croitoriile, cismăriile şi tóte cele alte micĭ manufacturĭ aŭ încetat. Frăţiile vóstre cunóşteţĭ că acestea nu eraŭ numaĭ pentru vieţuitoriĭ monahĭ de acolo, ci profitaŭ şi ceĭ de afară din monăstire de materiile care se lucraŭ acolo. După trecere de aprópe 30 anĭ—şi mi se pare şi maĭ mult,— de când s'aŭ luat averile, părinţiĭ s'aŭ înpuţinat schiturile pendinte de M-rea Némţu aŭ început a fi ameninţate să rĕmână pustiĭ. Eŭ m'am îngrijit în tot-d'auna să aduc aminte părinţilor care conduc M-rea Némţu, să îngrijască ca să fie monahĭ pe la acele schiturĭ, cum de exemplu pe lângă M-rea Secu, la schiturile Pocrovu la Sichăstria, la Sichla, ca să nu rĕmână pustiĭ, fără monahĭ cea-ce se şi urméză. Insă cu timpul împuţinându-se părinţiĭ, nu o să

maĭ aĭbă de unde să trimită acolo spre ascultare pentru a îngriji de serviciul bisericesc şi a păzi acele zidiri.

Eŭ în acea adresă către st. Sinod, opinam că ar fi bine să se hotărască un numěr de călugări, care să fie stabilĭ, nicĭ să se maĭ înmulţască, nicĭ să se maĭ înpuţineze, ca ast-fel să nu fie la discreţia unuĭa şi altuĭa, atuncĭ când se fac bugetele. Am ḑis, mi se pare ca să se hotărască un număr de 500 monahĭ pentru M-rea Neamţu cu schiturile eı, şi din acest număr să se împartă la tóte schiturile M-reĭ după trebuinţă.

P. S. Arhiereu Ieremia Gălăţénul: Cincĭ sute nu ajunge ci trebuesc şaşe sute.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ şi Suceveĭ: Eŭ ḑic să fie şi şapte sute, dar în adresă aşa opinam ca să fie cincĭ sute. St. Sinod ca să simplifice cestiunea, a opinat ca adresă să se comunice d-luĭ Ministru, cea-ce s'a şi făcut. Dar la Ministerul de Culte, după cum m'am informat, sunt unii dintre amploĭaţiĭ, care chĭar pentru Bucureştĭ găsesc că sunt prea multe bisericĭ, cu atât maĭ mult pentru călugărĭ. Insă aci uu e vorba de călugărĭ ci de nişte aşezăminte religióse morale, în care străbuniĭ aŭ dorit să se păstreze religiositatea şi morala evangelică înzestrându-le şi cu averĭ însemnate. Nu este vorba, toţĭ cunóşteţĭ că pădure fără uscăturĭ nu se póte, omul este tot om.— Atuncĭ când am presentat acea adresă s'a găsit de cuviinţă de a se trimite d-luĭ Ministru al Cultelor; dar acésta după mine nu este de ajuns ci trebue să se dea o impulsiune, şi în acest scop propun ca st. Sinod să se asocieze cu dorinţa care o exprim eu, de a aduce aminte d-luĭ Ministru al Cultelor, ca să se preciseze numărul de monahĭ în M-rea Neamţu cu Secu şi cu tóte schiturile dependinte spre a nu maĭ rămânea la buna-voinţă, la discreţiunea şi la învrajbirea multora din ceĭ ce fac budgetul bisericesc.

Acésta am avut de ḑis.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-Jos: Sunt fórte recunoscător I. P. S. S. Mitropolit al Moldoveĭ că în arhiepăstorésca şi părintéscă îngrijire şi solicitudine ce o are pentru monastirĭ a venit şi aştă-ḑĭ să róge pe st. Sinod să ĭa o decisiune în privinţa părinţilor din M-rea Némţu. Propunerea I. P. S. Sale e cu atât maĭ bină venită cu cât ea este împărtăşită—gândesc— de întreg st. Sinod. Cea ce aşĭ dori eu însă, ar fi ca să generalisăm dorinţa I. P.

S. Sale, și nu să rugăm pe dl. Ministru ca d-luĭ să fixeze numĕrul părinților din M-rĭ, căcĭ orĭ-cât ar fi de binevoitor un Ministru pentru M-rĭ, el nu póte să înțelégă— cum ar înțelege Episcopiĭ și prin escelență st. Sinod,— chemarea monahismuluĭ și nevoile monastirilor. Eŭ gândesc, și rog pe I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ, ca să ne unim cu toțiĭ asupra uneĭa și aceleașĭ ideĭ, adică să alegem o comisiune care în timpul vacanțeĭ st. Sinod, să fixeze numĕrul monastirilor, monahilor și monahielor din țară, și acel tabloŭ care'l va face comisiunea să se presinte Sinoduluĭ, și ast fel aprobat de st. Sinod să se comunice Guvernuluĭ, ca să știe și Guvernul ce are să facă. A ne lăsa la discrețiunea Miniștrilor ca să fiseze eĭ numĕrul părinților și maĭcilor prin M rĭ, este a abḑice la drepturile și datoriele st. Sinod. De aceĭa este bine ca cu o oră maĭ nainte să hotărâm și sórta Monastirilor, cum am hotărât și sórta cleruluĭ de mir.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ și Suceveĭ : Maĭ întâiŭ sunt dator să rĕspund la cele ḑise de P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos, că adică să nu ne lăsăm la buna voința a miniștrilor. N'am nicĭ o îndoélă de buna-voință a Ministruluĭ de Culte, și cred că toțĭ suntem de acord asupra acesteĭ ideĭ, dar óre Ministrul de Culte póte prevedea, simți și cunóște tóte nevoile Bisericeĭ? Nu. Așa dar să înlăturăm acéstă vorbă de bună voință a Ministruluĭ, ce pare că ar avea un înțeles de neîncredere. Al doilea, P. S. Sa a ḑis ca să nu lăsăm pe Ministru să hotarască numĕrul monahilor. Dar mi se pare că am ḑis în adresă ca să fie 500 de monahĭ cel puțin la Monastirea Neamțuluĭ. Ast-fel eŭ 'mĭ-am dat opiniunea, și acest numĕr să fie împărțit la tóte schiturile pendinte de acéstă sântă mare Monastire dimpreună cu M-rea Secu.

P. S. Episcop al Hușilor : Eŭ sunt în totul de acord cu propunerea P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos, de a se rîndui o comisiune, care să se ocupe de tóte monastirele și să fixeze numĕrul monahilor și monahielor în ele, după necesitățile locale.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ și Suceveĭ : Să ne lămurim asupra numĕruluĭ monahilor. Nu un numĕr general de monahĭ pentru tótă țara, ci pentru fie-care monastire în parte să se hotărască numĕrul monahilor de către comisiune.

.*P S. Episcop al Argeșuluĭ*: Cer o deslușire asupra propunereĭ saŭ dorințeĭ de a se numi o comisiune, care să se ocupe cu fixarea numĕruluĭ Monastirilor și monahilor; astă-dĭ numĕrul lor este fixat prin buget. Acum în treb': este vorba ca acest numĕr sĕ'l complectăm în plus, saŭ în minus?

I. P. S. Mitropolit Primat: Se înțelege că în plus, după trebuința fie-căreĭ Monastirĭ.

P. S. Episcop al Argeșuluĭ: Atuncĭ n'am nimic de dis, mĕ unesc și eŭ la acéstă dorință.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Am luat cuvêntul ca să declar de la început că mĕ unesc în totul cu propunerea P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos, adică de a se alege o comisiune din sînul S-luĭ Sinod, care să se ocupe maĭ de aprópe cu numĕrul de monahĭ, ce trebue să aibă fie-care din Monastirele țĕreĭ. Acéstă lucrare, se înțelege, că comisiunea o va face în intervalul de la sesiunea acésta până la cea viitóre. Eŭ însă așĭ maı avea de adăogat ceva în ceea ce privește lucrările acesteĭ comisiunĭ. Acest adaos îl supun cu tot respectul la aprecierea S-tuluĭ Sinod, și el consistă din două elemente, care transformate în regule de acțiune vor conduce pe comisiunea nóstră în activitatea eĭ.

Intăiul element este o regulă formală pentru comisiune; adică, că acea comisiune să se pună în conrespondență cu Chiriarhiĭ Eparhiilor, unde se află Monastirĭ, pentru ca în unire cu Chiriarhul respectiv, care are cunoștință de aprópe a valóreĭ fie-căreĭa Mănăstirĭ, să reguleze numĕrul viitorilor monahĭ.

După acésta maĭ am de adăugat ceva, și lucrul se pare noŭ astă-dĭ, dar el este vechiŭ și a fost tot-déuna în biserică și în particular în Monastirĭ. Lumea tótă, P. P. Sânților, acusă pe monah astă-dĭ, că el nu face nimic. Eŭ nu mĕ voiŭ uni cu opiniunile acestor ómenĭ, cariĭ sunt deprinșĭ a vedea la om numaĭ o activitate fisică. Monahiĭ aŭ ocupațiunile și acțiunile lor morale care sunt prea de ajuns ca să-ĭ rîdice în ochiĭ lumeĭ și să-ĭ facă bine plăcuțĭ luĭ Dumnedeŭ. Dar astă-dĭ când Biserica trăește în mijlocul Societățeĭ, eŭ cred, că nu este rĕŭ, să ținem socótélă și de unele cerințĭ ale societățeĭ, maĭ cu sémă când acele cerințĭ nu trec peste marginile prescripțiunilor canonice. Noĭ știm din canóne, că tot călugărul trebue să aibă o

ocupaţiune manuală, care să-ĭ ocupe timpul, ce nu'l are întrebuinţat în rugăcĭunele de tóte ḑilele. De aceea adaug un noŭ element la propunerea mea, ca comisiunea, în unire cu Chiriarhul şi în vedere cu numĕrul monahilor, ce se va fixa în fie-care Monastire să opineze cam ce fel de rucodele, adecă ocupaţiunĭ manuale s'ar putea întroduce prin Monastirile nóstre? Unde bună-óră s'ar putea face o fabrică de lumânărĭ de céră, unde s'ar putea stabili o ţesătorie de vestminte bisericeştĭ şi altele, se înţelege, pentru acésta se va avea în vedere aptitudinile monahilor saŭ a monahielor, materiile brute ale regiuneĭ, unde se află monăstirea etc. Cu chipul acesta cred eŭ, am astupa gurele celor ce vorbesc în contra monahilor, a'm face din dênşiĭ o clasă folositóre societăţeĭ, şi atuncĭ când va veni timpul ca Statul să fixeze spesele trebuitóre pentru întreţinerea lor, fie-care va ḑice şi cu drept cuvênt, écă că monăstirele cu Monahiĭ noştriĭ sunt folositorĭ, nu numaĭ pentru trebuinţele sufleteştĭ ale omuluĭ, ci eĭ caută a contribui cu tóte puterile şi devotamentul lor monahal spre îndeplinirea a unora din trebuinţele nóstre trupeştĭ.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ şi Suceveĭ: Fiind-că cestiunea în adevĕr e tot aceĭa care am început'o eŭ, dar acum s'a schimbat dându-i-se o altă faţă, de aceĭa vĕ rog, să-mĭ daţĭ voe să respund la cele ḑise de P. S. Episcop al Rômnicululuĭ. Prea Sânţite, ocupaţiunile monahilor sunt prevĕḑute atât prin canóne, cât şi prin regulele monahiceştĭ şi chiar prin regulamentul votat de S-tul Sinod. Nu rĕmâne dar de făcut din partea Chiriarhuluĭ local, de cât numaĭ de a stărui ca aceste disposiţiunĭ să fie îndeplinite, puse în practică. In regulamentul S-tuluĭ Sinod sunt prevĕḑute casurile carĭ osândesc pe călugăr când ĭese din datoriele luĭ, s'aŭ când umblă vagabondând. Mi s'a întâmplat şi mie de când m'am dus la Iaşĭ ca să exclud pe câţĭ-va monahĭ, carĭ umblaŭ cutreerând lumea, vagabondând din sat în sat. Prin urmare pe ceĭ carĭ nu aduc nicĭ o ródă trebue să-ĭ alungăm: „Pomul care nu face róde să se tae şi în foc să se arunce". Rĕmâne dar ca Chiriarhul şi egumeniĭ respectivi aĭ mănăstirilor, să supună la regulă pe nişte asemenea ómenĭ. In cât priveşte ideia emisă de P. S. Episcop al Rômniculuĭ este fórte bună, dar póte că nu ar fi la locul eĭ, ca comisiunea să se ocupe de ea, ci să se ocupe numaĭ de numĕrul monahilor şi monahiilor câţĭ sunt de trebuinţă prin fie-care mănăstire.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Să se arate și trebuințele fie-căreĭ mănăstirĭ.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ și Suceveĭ: Adică pentru ce trebue să trăĭască o mănăstire saŭ nu?!

P. S. Episcop al Hușilor: Eŭ mě asociez cu amêndouě propunerile P. S. Episcop al Rômniculuĭ. La cea d'ântăiŭ, cred că ne asociem cu toțiĭ, adică, ca comisiunea ce se va rîndui să céră tóte informațiunile necesare de la P. P. S. S. Episcopĭ respectivĭ. Eŭ însă mě unesc și la a doua propunere a P. S. Sale, adică ca prin mănăstirĭ să se întroducă óre-care lucrărĭ manuale.

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de jos:* S-tul Sinod nu se póte ocupa acum cu acestea.

P. S. *Episcop al Rômniculuĭ:* Nu întrerupețĭ P. Sânțite, ci luațĭ cuvêntul și combatețĭ.

P. S. Episcop al Hușilor: Se póte fórte bine întroduce lucrărĭ manuale; îĭ voiŭ aduce aminte P. S. Episcop al Dunăreĭ-de jos, că chiar astă-ḑĭ sunt M-rĭ în care se lucréză covóre, șiac și alte ștofe. Ast-fel dar, după cum va găsi de cuviință Episcopul respectiv, să comunice comisiuneĭ că în M-rea cutare s'ar putea lucra cutare manufactură, în cutare M-re cutare manufactură, și așa maĭ departe, și acésta ne-ar veni în ajutorul nostru. Prin urmare trebue ca comisiunea, în urma relațiuneĭ date de Episcop, să hotărască pe lângă numěrul monahilor dintr'o M-re, și manufactura ce s'ar putea lucra în ea,

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ *și Suceveĭ:* Este o ḑicĕtóre românéscă : vorba deschide pe vorbă. Tot ast-fel și propunerea saŭ ideia emisă de P. S. Episcop al Rômniculuĭ și împărtășită de P. S. Episcop al Hușilor, deschide pe urmă un drum larg celor care vor veni să combată și să dărâme monastirile, sub pretext că călugăriĭ nu fac nimic. Apoĭ acesta a fost cuvêntul când s'aŭ înfiiințat schiturile și monastirile? Din contră, ómeniĭ sătuĭ de cele lumeștĭ, s'aŭ adunat la un loc, în aceste sânte locașurĭ, pentru a se îndeletnici în rugăcĭunĭ și ocupațiunĭ sufleteștĭ. Acésta este ocupațiunea monahuluĭ, și de aceĭa nu trebue să le punem obligațiune de a se ocupa cu cutare saŭ cutare industrie, fiind-că aŭ să vină aceĭ care aŭ să facă budgetul— și care nu cugetă ca noĭ,—și vor să radă tot de pe fața pământuluĭ. Eĭ aŭ să ḑică: acest lucru nu este trebuincĭos, căcĭ se face la fabrica cutare. Prin ur-

mare, v'așĭ ruga ca acéstă propunere să se înlăture, și să se fixeze numaĭ numĕrul necesar pentru trebuințele Monastireĭ și cu serviciul bisericeĭ, și acésta pentru ce? Pentru vecĭnica și neîncetata pomenire a ctitorilor, care și-aŭ sacrificat averile lor pentru înființarea acelor M-rĭ, și pentru ajutorul și mângâerea săracilor.

P. *S. Episcop al Hușilor:* Dacă este cestiunea pentru pomenirea ctitorilor, atuncĭ la M-rĭ nu trebuesc de cât numaĭ bisericașĭ, adică preoțĭ și cântărețĭ care slujesc la biserică.

P. *S. Episcop al Argeșuluĭ:* Vĕd că se rîdică o cestiune și anume cestiunea monastirilor, de care cu drept cuvênt se îngrijeşte I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ. Dar maĭ vĕd că în cursul acesteĭ discuțiunĭ s'a deraiat de la adevĕratul eĭ scop. Neapărat că în urma celor ḑise de P. S. Episcop al Rômniculuĭ și de P. S. Episcop al Hușilor, se ḑice ca M-rilor să li se dea o altă direcție afară de cea regulamentară, că trebue să se fixeze numĕrul monahilor și al M-rilor. In acéstă privință mi se pare că s'a ocupat puțin și fósta comisiune însărcinată cu redactarea proectuluĭ pentru împĕrțirea parohielor. Acea comisiune, prin raportul sĕŭ, a exprimat dorința ca st. Sinod să alégă o comisiune pentru regularea monastirilor și fixarea numĕruluĭ de monahĭ și monahiĭ prin M-rele cele maĭ alese. Dacă astă-ḑĭ acéstă cestiune vine din noŭ în discuțiune, trebue să ne ținem în cadrul ce i s'a dat atuncĭ, și să nu întroducem cestiunĭ noĭ și de o altă natură. In adevĕr, nu putem da o altă destinațiune monăstirilor de cât aceĭa care li-a dat-o regulamentul st. Sinod pentru disciplina monahicéscă, și primiĭ fundatorĭ, și în același timp să fie bine administrate sub nemijlocitul control al Episcopilor Eparhioțĭ. Eŭ nu mĕ unesc cu ideia ca numaĭ ceĭ de prin M-rĭ să îngrijască de acele st. locașurĭ, căcĭ dacă vom lăsa lucrurile tot așa cum sunt astă-ḑĭ, fără ca Episcopatul să îngrijască a le pune pe o cale maĭ bună, să fițĭ sigurĭ că atuncĭ M-rile vor decădea și maĭ rĕŭ. Prin urmare, noĭ trebue să avem nemijlocita privighere asupra celor care administréḑă monastirile, și bine înțeles și asupra M-rilor spre folosul și podóba țĕreĭ. Atuncĭ aceste s-te locașurĭ vor merge din ce în ce prosperând pe cale canonică și regulamentară a Sinoduluĭ.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ:* Am luat cuvêntul pentru

a doua óră în aceĭașĭ cestiune, pentru ca să exprim maĭ întăiŭ mulțumirile mele P. S. Episcop al Hușilor, care s'a asociat în totul cu ideile mele. Pe de altă parte, cred că sunt dator de a rĕspunde unor obiecțiunĭ, care aŭ fost făcute în privința propunereĭ mele. Când eŭ am făcut propunerea ca fie-care monăstire să aibă o ocupațiune conformă cu circumstanțele în care se află, cu elementele de care dispune monăstirea și cu posițiunea loculuĭ, unde ea este așezată, prin acésta eŭ nu am voit să lovesc în regulamentele existente, nicĭ cum a credut P. S. Episcop al Argeșuluĭ, de a da la oparte autoritatea Episcopilor de asupra monăstirilor; tóte acestea sunt sânte. Tot ce am dis este: aceĭ dintre noĭ care țin ca monastirele să continue a exista, trebue să se unéscă cu propunerea mea, de a se da o ocupațiune călugărilor și călugărițelor în afară de biserică. Nu este vorba aci de călugăriĭ care umblă vagabondând, despre care a vorbit I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ, ci este vorba de călugărul care în adevĕr vine într'o M-re cu hotărârea de așı consacra viața luĭ pentru binele Bisericeĭ și al omenireĭ. S'a obiectat, că călugărul are destulă ocupațiune cu rugăcĭunea de tóte dilele.

P. *S. Episcop al Argeșuluĭ*: In Eparhia P. S. Tale, este M-rea Horezu care face multă gospodărie cu cele maı frumóse chilimurĭ.

P. *S. Episcop al Rômnicululuĭ*: Te rog P. S-te nu mĕ întrerupe.

P. S. Episcop al Argeșuluĭ : Și alte M-rĭ din Eparhia S-țieĭ Tale, se pot pune pe calea de lucrare ca a M-reĭ Horezul.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ* : I. P. S. Președinte! fiind necontenit întrerupt de P. S. Episcop al Argeșuluĭ, mĕ vĕd nevoit să renunț la cuvênt, și acésta pentru că nu se respectă libertatea discuțiuneĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Vĕ rog continuațĭ.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ* : Dacă nu mi se respectă cuvêntul voĭu fi nevoit să renunț.

I. P. S. Mitropolit Primat: Din cestiunea rîdicată de I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ pentru a se fixa numĕrul monahilor în M-rea Némțu, a urmat o discuțiune și s'a convenit la următórea propunere la care a aderat și I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ, adică: să se alégă o comisiune care să se ocupe cu fixarea numĕruluĭ monahilor și monahielor din fie-care M-re din tótă țara. Pun dar la vot acéstă propunere.

P. *S. Episcop al Rômnicului*: Fără restricţiunea propusă de mine, eŭ sunt contra acesteĭ propunereĭ pentru că nu o găsesc utilă.

— St. Sinod aprobă propunerea formulată de I. P. S. Mitropolit primat.

—Se procede la alegerea comisiuneĭ şi se aleg cu majoritatea voturilor P. P. S. S. Episcopĭ: al Argeşuluĭ, al Huşilor şi al Dunăreĭ-de-jos.

— In acest timp Domnul ministru ad-interim la Culte intră în sala şedinţelor.

P. S. Episcop al Dunareĭ-de-jos: I. P. S. Preşedinte. Profit de ocasiune de a avea pe Domnul Ministru de faţă, pentru ca să împrospătez în memoria S-tuluĭ Sinod şi a onorabiluluĭ Guvern dorinţa exprimată de mult de St. Sinod, şi anume, voesc să vorbesc de cestiunea ameliorăreĭ sórteĭ cleruluĭ de mir. Deja St. Sinod s'a ocupat de acéstă cestiune în diferite timpurĭ, şi maĭ cu sémă în timpul din urmă când a venit la Ministerul Cultelor Domnul Majorescu. D-sa a bine-voit atuncĭ să rînduĭască o comisiune, care să se ocupe cu facerea unuĭ proect prin care să se arate mijlócele pentru salariarea cleruluĭ de mir. St. Sinod gelos de drepturile sale şi în dorinţa de a vedea cu o oră maĭ 'nainte tranşată şi acéstă cestiune, a luat o decisiune ca să se alégă o comisiune care să se ocupe, după tablourile trimise de Chiriarchiĭ eparhielor, cu fixarea parohiilor şi cu numĕrul cleruluĭ ce trebue să servéscă bisericeĭ în tótă ţara românéscă. Acéstă lucrare s'a făcut şi s'a votat de mult de St. Sinod. Domnul Majorescu a bine voit chiar să elaboreze un proect în acéstă privinţă. De atuncĭ însă este maı mult de un an şi jumătate şi cestiunea a rĕmas neresolvită cu eşirea D-luĭ Majorescu din Minister. Astă-ḑĭ rog pe St. Sinod ca să se unéscă cu mine să reînoim rugăcĭunile nóstre către D-nul Ministru al Cultelor care este atât de bine-voitor pentru Biserică, să aducĕ cât maĭ neîntârḑiat la Corpurile legĭuitóre proiectul votat de St. Sinod, ca ast-fel acéstă cestiune atât de necesară şi importantă să se tranşeḑe odată. Pentru ca Biserica şi noĭ Episcopiĭ, să avem o situaţiune clară şi precisă a parohielor, ca ast-fel să ne putem ţine de decisiunea ce am luat de a nu maĭ înmulţi numĕrul preoţilor, de şi póte necesităţile cultuluĭ de multe orĭ nu le refuză.

Ast-fel cred eŭ, că vom da în sfârşit o satisfacţiune aşteptărilor legitime ale cleruluĭ de mir şi ale ţěreĭ. Şi de aceĭa am dis să rugăm pe D. Ministru, să bine-voĭască a aduce cât maĭ neîntârdiat la Corpurile legĭuitóre proĭectul de lege pentru îmbunătăţirea posiţiuneĭ cleruluĭ.

D. Ministru al Cultelor şi Instrucţiuneĭ Publice: I. P. Sânţite şi P. P. Sânţiţĭ. Dacă proectul de lege la care a făcut alusiune P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos nu este deja depus în Corpurile legĭuitóre, lucrul nu este datorit nicĭ negligenţeĭ nóstre ca Guvern, nicĭ lipseĭ de la datoria nóstră. Suntem adânc pătrunşĭ de importanţa acestuĭ proect de lege, precum cred că sunteţĭ cu toţiĭ pătrunşĭ, cum şi ţara întrégă, despre necesitatea absolută ce se simte de a se rîdica şi starea materială a cleruluĭ de mir, după cum cu toţiĭ ne silim să-ĭ rîdicăm starea intelectuală ; una este strâns legată de cea-l-altă, şi nimenĭ nu este maĭ adânc pătruns de cât mine despre importanţa aceste neceşităţĭ. Singura împĭedicare a fost îmbulzéla lucrărilor ; avem din nenorocire la noĭ multe de făcut, tóte bat la uşă, şi nu suntem tot-déuna stăpânĭ pe ordinea cu care ar trebui să fie prezentate proectile de legĭ după importanţa lor. Pot însă asigura, că nu va trece anul acesta fără ca acest proect de lege să nu fie adus şi pus în desbaterea Corpurilor legĭuitóre. In sesiunea acésta extra-ordinară nu pot făgădui, fiind maĭ multe proecte de legĭ importante carĭ trebuesc votate. Dar de sigur că unul din cele dintăiŭ proĭecte de legĭ carĭ se va depune pe biuroul Cameriĭ în sesiunea de tómnă va fi şi acel al îmbunătăţireĭ sórteĭ cleruluĭ de mir.

— Dupĕ acésta Domnul Ministru al Cultelor dă citire Mesagĭuluĭ Regal No. 1483 pentru închiderea Sesiuneĭ de primă-vară a S-luĭ Sinod.

† Preşedinte, **Iosif Mitropolit Primat.**

† Secretar, *Gerasim Piteşténu,*